ÉLETÜNK

XIII. évf. 9. szám (13. Jahrg. Nr. 9) — Az európai magyar katolikusok lapja — 1981 szeptember

Hitvalló iskola

Szeptember elején megkezdődött otthon is, idekint is, az új iskolaév. — Veni Sancte Spiritus! Jöjj, Szentlélek Úr-Isten! Jöjj, Teremtő Szentlélek!

Még negyven éve így kezdtük otthon az új iskolaévet, nemcsak az egyházi, de az állami iskolákban is. És nem akadt az országban emberfia, aki ezen csodálkozott vagy megbotránkozott volna. ... De azóta sarkaiban megfordult otthon a világ. Ki merné azt mondani, hogy a magyar nép akaratából? — Az úgy tanult és tudta a szüleitől egy évezreden át, hogy: — „Emberé a munka — Istené az áldás". Ezért minden fontos munkába Isten nevében fogott bele. És van-e fontosabb munka egy egész nép életében annál a munkánál, amikor a szellemi magvetés országos arányokban megkezdődik? Amikor fiatal, fogékony emberszívekbe hivatott nevelők és tanítók hintik el azoknak az általános emberi és nemzeti értékeknek a magvait, amelyek nélkül a teljes emberré és igaz magyarrá nevelés műve nem lehetséges.

Ezek az örök értékek: az Istenbe vetett hit és ezen a hiten alapuló erkölcsi rend, melyet nemcsak tételes törvényekkel — tízparancsolat! — nyilvánított ki a Teremtő, hanem azokat kitörölhetetlenül belevéste minden emberi szívbe és elmébe. És az „idők teljében" végleg szentesítette Szent Fia, Jézus Krisztus által, aki életével és tanításával megmutatta, üdvözítő halálával pedig megnyitotta az Örök Atyához visszavezető útat. — Ez a keresztény hit- és erkölcsi rendnek a fundamentuma. Ebből következik a föltétlen istenszeretet és a tevékeny felebaráti szeretet törvénye; ez utóbbinak pedig lényeges komponense a hazaszeretet.

Ki merné ma, közel negyven éves otthoni kísérletezés után az ateista iskolával, azt állítani, hogy a magyar nép számára üdvös lett volna ez az idegen mintára és parancsra történt kísérlet, amelylyel iskoláinkból és ezzel lassan egy egész nemzet életéből száműzték az Istent és a kereszténységet? — Ki hitte volna, hogy szülőt, tanárt és gyermeket a diktatúra eszközeivel kényszerítik majd Magyarországon arra, hogy bevegyenek olyan ideológiát, amely egész múltjával ellenkezik és lelküknek ma is még teljesen idegen?

Sajnos, az ateista iskola vetése otthon már generációkban érik, sőt már gyümölcseit is ismerjük. — Nem lett műveltebb, jobb és emberibb ez az új generáció s így nem is bíztathat egy jobb világ igéretével. Komoly szülők és nevelők, sőt maguk a fiatalok, számolnak be ennek az új nevelésnek egyéni és társadalmi csődjéről. — Hiába emelkedik az anyagi jólét otthon, ha züllik a család, züllik a társadalom és züllenek a közerkölcsök... És az üresedő falusi templomok után ijesztően üresednek az iskolapadok is, mert egyre kevesebb a nemzet virága: a gyermek!

Otthoni folyóiratok számolnak be arról, hogy nemcsak a humanista műveltség terén: nyelvek, irodalom, történelem stb., tátongnak űrök az érettségizőknél, hanem a magyar történelem és öntudat terén is annyira lemaradt ez a második világháború utáni magyar ifjúság az első világháború utáni nemzedéktől, amely éppen a trianoni országvesztés után élte európai műveltsége és nemzeti öntudata virágkorát.

Az ötvenes évek magyar emigrációja itt Nyugaton nemcsak kesergett ezen, hanem más letiport nemzetek előtt is példát mutatva, alapította meg a maga magyar középiskoláját Burg-Kastl-ban. Ennek az új iskolának a megalapítói az alapszabályokban különösen kettőt követeltek az iskolától: hogy keresztény legyen és magyar. A Szentistváni ezeréves magyar kereszténység és a két világháború szenvedéseiben megtisztult európaibb magyarság eszménye lebegett a szemük előtt.

Ezt a célt kellett szolgálnia az iskolafönntartónak, (Iskolabizottság) a tantervnek, a nevelői és a tanári karnak, és ennek a kettős célnak a jegyében vettünk fel minden egyes tanulót.

A magyar iskolának ez a kettős célja ma talán még aktuálisabb, mint valamikor. Nem hisszük, hogy akadna szülő, végzett vagy mostani diák és tanár, aki ebben kételkedne. —A Burg-Kastl-i magyar gimnázium jelen nehéz helyzetében ez a kettős cél az egyetlen kiút! És a magyar emigráció felelős vezetőinek, de különösen a szülőknek és a nemzetéhez, nemzeti eszményeihez még hű magyarságnak kell tettekben — nemcsak szavakban! — megmutatnia, hogy ez a keresztény magyar iskola ma is szívügye. — Itt külön nagy kéréssel fordul ez a magyar iskola fiatal papokhoz, tanárokhoz, akik töretlenül állnak még a keresztény és magyar eszmények alapján, töltsék be mindig azokat az üres helyeket, amik az idősek kidőltével maradnak.

HARANGOZÓ FERENC

Segítség és emberség

Egy újságíró megkérdezett egy lengyel munkást, hogyan birták az idegsorvasztó harcot, amelyet a rendszer ellen, sőt bizonyos értelemben a kommunizmus ellen vívtak? A válasz lakonikus rövidséggel pattant elő: „Isten segítségével és a saját emberségünkből vettük az erőt."

Ilyen merészség, Istenbe vetett bizalom és emberi érettség, ilyen magatartás láttán, fel kell tegyük a kérdést: milyen a mi viszonyunk Istenhez, van-e élő kapcsolatunk Vele? Tud-e Isten egyáltalán segíteni nekünk, mert ehhez nekünk fel kell készülni lelki élettel, önátadással.

Ide tartozik, hogy Istent sokan csodaautomatának tartják. Hosszas, talán több éves „elfeledés" után — az embernek annyi gondja van, nem ér rá Istennel, vallással, lelkével foglalkozni, — de a hirtelen rázúduló baj idején a résen bedobják kérésüket, megnyomják az „Istensegíts sóhaj-gombot" és várják, hogy alul kiesik a kívánt csoda.

A lelkiekkel való állandó foglalkozás, fokozatos építés, áldozatos és imádságos lelkület, magatartás nélkül nincs emberi érettség sem, olyan, amelyről példát mutattak nekünk Lengyelországban egyszerű, de emberségükben érett emberek.

Az emberi érettség a mi helyzetünkben, — akiknek nem kell emberi alapjogokért küzdenünk, — abban nyilvánul meg, hogy a szabadság adta lehetőségekkel élünk és azokat a lelkiség és emberségünk fejlesztésére fordítjuk. Ez pedig igényeink helyes, tudatos és bölcs beosztásánál kezdődik. Ott, ahol igényeljük az Úr szavát, mely bennünket alakít, ahol igényeljük a szentségek erősítő kegyelmi erejét, a nagyböjti — vagy más — lelki időszakokat, a lelki napok csodálatos újító hatását, a bűnbánat tisztító erejét és a kegyelem eldugult — vagy becementezett — forrásának csorgadozását, mely lelkünket lassacskán töltheti.

A forrás egyben az isteni Szeretet megindulása, amely lelkünket a gyakorlati élet terheinek derűs elviselésére, a szeretet kisugárzására képesíti s ez egyet jelent emberségünk érésével, erősödésével.

Ime, csak néhány lehetőség a sok közül: imádságok, Istenhez fordulás, a lelki napok előadásain való részvétel, nagyböjti áldozatok, szentségek vétele, keresztút, májusi ájtatosságok, szentségimádás stb.

A lehetőségek száma tehát nem kevés, gyakran csak a résztvevőké. Rajta hát! Az Úr vár téged is! Hogy egyszer „Isten segítségével és saját emberségünkből" vehessünk erőt!

Fejős Ottó

SÍK SÁNDOR:

Az ősz dicsérete

Fiatal arcnál, fiatal szemeknél
láttál-e szebbet a vén nap alatt?
A lánynak mondja: Rózsafán születtél!
És a világnak: Én megváltalak!
De jár az év, teljes lesz a rózsa,
Tejes tavaszból tüzet szív a nyár:
Gyermek apára, tengerek hajósra,
Isten és ember férfiúra vár,
Aki szeret, de nem hogy őt szeressék,
És cselekszik, mert szent a kötelesség.

De legzengőbb a lomb zenéje őszkor,
Bimbó- s virágnál mézebb a gyümölcs.
Elzúg a harc és elzajong a hőskor:
Harcosnál, hősnél emberebb a bölcs.
Ó lombos erdők őszi orgonája,
Milyen teli-mély a te muzsikád!
Ezer sípod egyszerre intonálja
Az emberlét ezernyi dallamát.
Tavasz illata, nyarak szenvedelme
S a tiszta tél kristály nyugalma benne.

Ó emberélet édességes ősze,
Te vagy az összhang és az árnyalat.
A tavasz benned fanyarát legyőzte,
Erdőtüzeket, aszályt a nyarak.
Magára ismer benned mind a kettő,
S te mind a kettőt áldod, érleled.
Piros nyaradnak nem volt lángja meddő
S magtalan nem lesz szép fehér teled.
Mert a szivárvány szinei megérve
Elsimulnak a ránctalan fehérbe.

(1952)

II. János Pál a magyarokhoz

Mindig megtiszteltetésnek kell tekinteni, ha a pápa nyilvános beszédében a magyarokhoz, illetve Magyarországhoz szól. De különlegesen, ha ezt a szózatai sorozatában is beállt hosszú és fájdalmas szünet után elmondott egyik első beszédében teszi. Ez történt augusztus 16-án, vasárnap. Szokása szerint déli 12 órakor II. János Pál megjelent dolgozószobája kitárt ablakában, hogy a Szent Péter téren rávárakozó hivekkel — akik száma ezúttal mintegy 50 ezer volt — imádkozza az Úrangyalát. Az imát megelőző olasz nyelvű beszédének központi része a magyarokról és a magyarokhoz szólt, abból az alkalomból, hogy a világegyház az új liturgikus naptár szerint augusztus 16-án üli meg Szent István magyar király ünnepét. II. János Pál a következőket mondta:

Minthogy a mai nap egybeesik Szent István magyar király, a magyar nemzet szellemi atyja, ama nemes országban a keresztény hit vallója és védelmezője emlékével, szeretném imáinkat az összes Magyarországon élő testvéreink javára mondani. A magyar püspöki karhoz intézett különleges levelekben immár nem egyszer kifejezést adtam ama igazságnak, mely a Szent István személyével és missziójával kezdődő hit, erkölcs és kultúra nagy örökségéből fakad. Mindannyiotokkal, akik ma velünk együtt imádkoztok a Szent Péter téren, szeretném ezt a keresztény hagyomány és az európai kultúra lényeges részét alkotó fontos örökséget Magyarország védőszentjének, Szent Istvánnak, úgyszintén Krisztus anyjának, a szeretett magyar nemzet minden fia és leánya Nagyasszonyának ajánlani. Biztosítom mindazokat, akik hazájuk határán belül vagy rajta kívül élnek, hogy szívélyesen gondolok rájuk és különleges szeretettel kérem rájuk az ég áldását, Nem szűnök meg imádkozni sem ezekért, sem azokért!

Az üzemi szabadságok miatt lapunk néhány napos késéssel jelenik meg.

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP:

A pokol misztériuma

„Távozzatok tőlem átkozottak az örök tűzre“ (Mt 25, 41)

Előző cikkünkben már leszögeztük a pokol létezését és örökkévalóságát. Maga a tény, hogy a címben idézett szavak a szelíd és irgalmasszívű Jézus ajkán hangzottak el, meggyőzhetnek bennünket a pokol misztériumának nagyságáról. Szívünk tiltakozik az ellen, hogy Isten örökre elkárhoztassa a bűnöst. A bűn és bűnhődés közti arányosság mintha hiányozna. Nem igazságtalan Isten, aki a túlvilágon már nem adja meg a léleknek a megtérés kegyelmét?

DOGMATIKAI MEGALAPOZÁS

Hogy valamelyest megérthessük a kárhozat misztériumát, három igazságot kell szem előtt tartanunk. Az első, hogy Isten végtelen szeretetében nemcsak megteremtett bennünket, hanem természetfeletti, azaz természetünk erejével el nem érhető boldogságra hívott meg bennünket. A második igazság, hogy Isten ezt az örök boldogságot, jutalomként akarja nekünk adni. Annyit jelent ez, hogy Isten kegyelmével közreműködve, akaratát teljesítve, az örök jutalmat ki kell érdemelnünk. A harmadik igazság, hogy a földi élet befejeztével az érdemszerzés ideje véglegesen lezárul, ami lelkünk halhatatlanságát tekintve annyit jelent, hogy a jutalom vagy a jutalom megvonása, melyben halálunk után részünk lesz, végleges és visszavonhatatlan. Fejtsük ki ezt a hármas igazságot kissé részletesebben!

ISTEN SZERETETE

Isten a teremtményeket nem szükségből, hanem teremtői szeretetből és bőkezűségből hívta a létbe. A teremtmények létezése nem teszi Istent gazdagabbá, tökéletesebbé, boldogabbá. Ezért Isten teremtői szeretete teljesen érdektelen, minden haszon a teremtmény részéről van. Egyben azonban minden teremtmény azáltal hogy van, Isten dicsőségét hirdeti, mert véges módon ugyan, de mégis valósággal Isten tökéletességét tükrözteti. Báruk próféta költői erővel szemlélteti ezt az igazságot: „Ő az, aki küldi a fényt, és az eljön, de ha visszahívja, remegve engedelmeskedik. A csillagok vidáman ragyognak helyükön, de ha Ő szólítja őket, azt felelik: Itt vagyunk s vidáman csillognak alkotójuk előtt“ (Bár 3, 33-35). Tudatosan azonban csak értelmes lény tud létének örülni s csak értelmes lény tudja rendeltetését felismerni és saját cselekedetével célját és boldogságát elérni. Isten az angyalokon kívül csak az embernek adott ilyen szellemi létet, hisz az embert saját képmására alkotta meg (v. ö. Ter 1, 27). Megtehette volna, hogy az embernek pusztán csak természetes rendeltetést adjon, azaz olyan célt tűzzön eléje, melyet saját természetes erejével el tud érni. Gyakorlatilag azonban elhatározta, hogy a szellemi lényeket saját boldogságában, istengyermeki rendeltetésben részesíti. Minthogy az ember saját erejéből erre a boldogságra, Istennel való személyes találkozásra szert nem tehet, Isten ingyenes segítségét, kegyelmét felajánlja neki. Nos a természetfeletti életre és boldogságra való hivatottság a teremtménynek alkalmul szolgálhat, hogy Isten kicsorduló szeretetét visszautasítsa és hogy saját természetes tökéletességével beérje. A teológusok szerint ez volt egyes angyalok bukásának és nyomban rákövetkező büntetésének az oka: teremtményi kevélységükben és önelégedettségükben Isten ingyenes ajándékát visszautasították, barátságát megvetették.

AZ EMBER SZABAD KÖZREMŰKÖDÉSE

A második igazság az előzőből folyik: Isten saját boldogságában és barátságában akarja részesíteni az embert és ehhez kegyelmi segítségét nyújtja, de egyben — és ez is szeretetének a jele —, az ember szabadságát is tiszteletben tartja. Ezért akarja, hogy az ember kegyelmével szabadon közreműködjék. A szabad közreműködés Istennel, akaratának szabad teljesítése nem egyéb mint érdem-szerzés. Többet Isten nem várhat el az embertől, de kevesebbet nem akar elvárni. Senkit sem üdvözít akarata ellenére, de aki kegyelmével szabadon közreműködik, azt jutalomként örök boldogságában részesíti. Természetesen az ember szabad közreműködésével, Isten akaratának teljesítésével sem tudja Istent kényszeríteni, hogy örök üdvösséget adjon neki. Ezért mondja Jézus: „Miután mindent megtettetek, amire parancsot kaptatok, mondjátok: Haszontalan szolgák vagyunk, nem tettünk többet, mint ami kötelességünk“ (Lk 17, 10). Azonban jócselekedeteinkkel, a kegyelemmel való szabad közreműködéssel igényt tarthatunk az örök boldogságra, mert Isten maga akarja, hogy jócselekedeteinkkel kiérdemeljük az örök életet. Isten a kegyelmi rendben sem rontja le természetünket — melyet maga alkotott —, nem kezel csak tárgyként, hanem szabad személyként, szeretetében való részesedésünket sem kényszeríti ránk. Ezért mondja Krisztus, hogy csak az mehet be a mennyek országába, aki Atyja akaratát teljesíti (Mt 7, 21), s megigéri, hogy „az Emberfia el fog jönni angyalaival Atyja dicsőségében és akkor megfizet mindenkinek tetteihez mérten“ (Mt 16, 27).

AZ ÉRDEMSZERZÉS IDEJE

Szabad akaratunk közreműködésétől függ tehát örök sorsunk. Azt is lehet mondani, hogy Isten akaratunkat próbára teszi s magatartásunknak megfelelően nyerjük el az örök életet, ill. leszünk abból kizárva. „Ő teremtette a kezdet kezdetén az embert, és kiszolgáltatta saját döntése hatalmának. Módodban áll, hogy megtartsad a parancsokat, hogy hűséges légy, megvan hatalmad. Eléd öntötte a tüzet és a vizet, amire vágyol, az után nyújtsd a kezed. Az ember előtt ott az élet és a halál, megadatik neki, amit választ magának“ (Sir 15, 14-17). Másrészt az érdemszerzés ideje Isten akaratából a földi életünkre korlátozódik. „Az itélet előtt vizsgáld meg magadat, ... s ha bünös vagy, mutasd ki, hogy meg akarsz térni ... ne halálod napján várd, hogy megigazulj“ (Sir 18, 20-22). Ugyanazt az igazságot képletesen kifejezi a Prédikátor könyve is: „Akár észak, akár dél felé dől el a fa, ott marad, ahova dől“ (Préd 11, 3).

ISTEN IGAZSÁGOSSÁGA

E hármas igazság valamelyest fényt vet a pokol misztériumára. Isten eleve senkit sem szánt a pokolra, azért teremtette az embert, hogy saját örök boldogságában része legyen. Csak az, aki kevélységből elzárkózik Isten szeretetétől, aki saját teremtményi tökéletességét vagy a teremtmények élvezetét többre becsüli Isten örök barátságánál, csak az lesz kizárva az örök boldogságból s kárhozik el. Istent igazságtalansággal nem vádolhatjuk, mert minden embernek valamilyen formában felkínálja a hozzá való megtérés lehetőségét. A pokol nem annyira Isten által ránkmért bűntetés — bár kétségtelenül az is —, mint a földi életünkben kiérlelt magatartásunknak végső következménye: a bűnös, aki halála pillanatában sem tért meg Istenhez, aki boldogságát Istenen kívül, Isten nélkül, isten ellenére kereste, arra kárhoztatja magát, hogy egy örökkévalóságon át önmagával beérje. Ennél pokolabb poklot el sem lehet képzelni. Ha igaz az, hogy a kegyelemben való élet a megkezdett örök élet, akkor az is igaz, hogy a bűnben való megrögződés a megkezdett kárhozat, vagy legalábbis az a lejtő, mely a kárhozatra vezet.

A római magyar zarándoklat

Az Árpádházi Szent Erzsébet halálának 750.évfordulójára a Nyugaton élő magyarok által 1981 október 3-tól 9-ig rendezett zarándoklat római programja így alakul:

Október 4, vasárnap — délelőtt az egyes csoportok közös programja. — 16 órakor szentmise és szentbeszéd a Szent István Zarándokházban. Tábori koncelebrált mise lesz. Főcelebráns Dr. Ispánky Béla főlelkész, többszörös jubiláns.

Mise után Msgr. Mester István köszönti a zadándokokat, majd fogadás és az európai magyarok ismerkedése. A Szent István Zarándokház címe: Via del Casaletto 481. Telefon: 53-62-07.

Október 5, hétfő — az egyes csoportok külön programja.

Október 6, kedd — délelőtt 9 órakor ünnepélyes mise a Laterán bazilikában — San Giovanni in Laterano. — A szentmise Szt. Erzsébetről lesz. Koncelebráció Dr. László István kismartoni püspök vezetésével. Délután szabad program, csoportok szerint.

Október 7, szerda — pápai kihallgatás. A Szentatya egészségi állapotára való tekintettel bizonytalan, hogy a kihallgatás délelőtt, vagy délután lesz. Az időpontot a csoportvezetőkkel kellő időben közölni fogom.

Október 8, csütörtök — Ünnepélyes koncelebrált mise a Santa Maria Maggiore bazilikában. Magyarok Nagyasszonya misét mondjuk.

Október 9, péntek — az egyes csoportok visszautazása.

Hasznos közlemények. — A zarándokfüzet összeállítását P. Salamon László vállalta. A szeptemberi konferencián kapható lesz, vagy P. Salamonnál kell igényelni: I-Roma, Via della Conciliazione 44, telefon: 53-13-68. P. Salamon vállalta a szertartásmester szerepét is.

A Magyarok Nagyasszonya kápolnában, a Szt. Péter bazilika alagsorában naponta a korai órákban misézési lehetőség. Közös magyar mise nem lesz, csoportonként lehet misézni ... Az időt P. Salamonnál foglaljuk le, lehetőleg jó előre.

A csoportok szabad programját az országos vezetők egyénileg állítják össze. Autóbuszt több kisebb csoport közösen bérelhetnek is jó időben intézkedni.

A jelentkezési határidő július 31-én lejárt a Szt. István Ház és a magyar nővérek felé, természetesen tovább is közvetitek, ha erre szükség lesz. A szeptemberi konferencián még a felmerülő kérdéseket megtárgyalhatjuk.

A koncelebrációhoz hozzuk magunkkal a kellékeket.

AZ ŐSZI EURÓPAI MAGYAR PAPI KONFERENCIA

A konferencia helye: D-6240 Königstein/Taunus, Bischof Kaller Strasse 3, Haus der Begegnung. Telefon: 06174 / 3015.

A konferencia ideje: 1981. szept. 14-18. Érkezés 14-én este. Vacsora ½ 7-ig. Elutazás 18-án reggeli után.

A konferencia témája az idén lelkipásztori jellegű lesz. Hiveink nem jönnek kellő számban, lemorzsolódnak a magyar misékről és rendezvényekről. Vagy talán még szabotálják is a magyar lelkész munkáját. Mi az ok és van-e orvoslás?

A konferencia témájához jó lenne, ha minél többen hozzászólnának. Előadási javaslatokat,a téma körébe illő beszámotókat szívesen fogadunk.

A FŐLELKÉSZEK figyelmébe ajánlom, hogy az őszi megbeszélést ezuttal Königsteinben tartjuk. Számukra már szept. 13-án estétől foglaltam helyet. 14-én egész nap tárgyalunk. Szeretettel várom őket.

P. SZŐKE JÁNOS

HÍREK LENGYELORSZÁGBÓL

A lengyel Esztergom, Gniezno városa, nagy lelkesedéssel fogadta az érseki palotába érkező új primást, Jozef Glempet. Jóllehet a primás érkezését nem közölték a nyilvánossággal, jövetelének híre elterjedt, és a hivek nagy számban sereglettek az érseki palotába. Ősi szokásnak megfelelően az érkezőt kenyérrel és sóval köszöntötték. A független szakszervezet, a Szolidaritás helyi organizációja külön üdvözlőbizottságot küldött a primás elé.

Az új lengyel primást II. János Pál pápa melegen üdvözölte, és ebből az alkalomból levelet intézett szülőhazájához. Ebben a pápa hangoztatja: a lengyeleknek joguk van arra, hogy hazájuk ügyét saját maguk intézzék, az ország és az állam ügyeiben maguk döntsenek, és hasonlóképpen joguk van a teljes vallás-, és lelkiismereti szabadságra. A pápa levelében szó szerint még ez olvasható: „Az egyháznak szüksége van a szabadságra ahhoz, hogy az embereket és a társadalmat szolgálja“. II. János Pál dicsérte a lengyeleket magatartásukért s újólag hangoztatta: kéri Istent, hogy Lengyelországban folytatódhassék a megújúlás folyamata, amelyet millió és millió jóakaratú ember indított el.

Macharski bíboros, Krakkó érseke, II. János Pál pápa bizalmas munkatársa, lehetségesnek tartja, hogy a Szentatya jövőre ismét Lengyelországba látogat. A jövő évben lesz a csensztohovai Máriakegykép 600 éves jubileuma, s ebből az alkalomból remélik, hogy II. János Pál újabb körútat tesz szülőföldjén. Macharski bíboros egyébként megvan győződve arról, hogy Lengyelország új primása, Jozef Glemp ugyanazt az egyházpolitikát folytatja, mint elődje, Wyszynski bíboros.

A lengyelországi Ursus Traktorgyár munkásai bizottságot alakítottak azzal a céllal, hogy Wyszynski bíborosnak szobrot állítsanak ebben a Varsótól nem messze fekvő munkásvárosban. A bizottság elnökének a varsói egyetem rektorát kérték fel. Megemlítendő, hogy Lublin katolikus egyeteme Wyszynskinek és Karol Woytilának, vagyis II. János Pál pápának akar szobrot emelni az egyetem előtti téren.

Kik akarták a pápa életét kioltani?

A hivatásos merénylő „pályafutása" — A palesztin terrorszervezet titkos kikékzőtáborában — Hamis útlevéllel a Kanári szigetektől — Itáliáig

Azóta, hogy 1981. május 13. napján a római Szent Péter-téren eldördültek a II. János Pál pápára irányzott gyilkos lövések, sokat foglalkoznak a merénylő személyével és tette hátterével. Mi indította a tettest merénylete elkövetésére? Milyen az egyénisége és milyen környezetből való? Egyéni akció volt, vagy vannak felbújtók és bűntársak is? Ezekre a kérdésekre kapunk most választ Harold Vocké-tól, a tekintélyes katolikus újság, a „Deutsche Tagespost" július 10/11-i számában. Mivel a lap ismert munkatársa megbízható forrásokból szerezte információit, érdemes megállapításaival foglalkozni.

A körülmények részletes felderítésével nemcsak a nyugati államok, hanem Törökország és Libanon biztonsági szolgálatai is foglalkoznak. Munkájukat sokban igazolja és segíti Yalcin professzor tanúvallomása, amely Washingtonban, az amerikai szenátus egyik bizottsága előtt hangzott el. Yalcin valamikor tagja volt a török parlamentnek és az állambiztonsági kérdések elismert szakértője. Ebben a minőségében sok mindent tud Mehmed Ali Agca személyéről, aki a pápát most meg akarta ölni. Köztudomású ugyanis, hogy ez az ember 1979-ben sikeres merényletet hajtott végre egy szabadelvű törökországi napilap főszerkesztője ellen. Akkor hazájában el is fogták, a börtönből nagybefolyású (!) ismeretlen tényezők segítségével sikerült kereket oldania.

Mehmed Ali Agca a török fennhatóság alá tartozó Kelet-Anatólia Malatia nevű városkájában született. A helység százhatvan kilométernyire van a szíriai határtól. Fiatal kora óta rendkívül keménykötésű fickónak ismerték. Mohamedán vallásával keveset törődött, semmiképp se számított az Izlám fanatikusának. (Az első jelentések tévesen nevezték szélsőséges muzulmánnak.) A valóság az, hogy a szovjetbarát „THKP-Acileiler" elnevezésű ún. „népfelszabadító" terrorszervezet tagja volt. Ennek a megbízásából 1977-ben Szíriába került, ahol egy kormánytámogatással működő palesztínai fegyveres alakulat, az „al Fatah" vette kézbe. Hamarosan tovább menesztették Libanonba, ahol egy titkos kiképzőtáborban különleges kiképzésben részesítették politikai gyilkosságok szakszerű lebonyolítására.

Ezután visszacsempészték Törökországba, ahol Trabzon kikötőváros körzetében ún. jobboldali szimpatizánsok likvidálása volt rábízva. Egy gyilkosság kapcsán azonban elfogták és halálra ítélték. Titokzatos módon (?) egyszercsak eltűnt a börtönből, ahonnan szervezett földalatti erők egyenesen Bulgáriába dobták át. Törökországban köztudomású, hogy bolgár földről pénzelik és látják el fegyverrel az ún. baloldali radikálisok titkos terrorkülönítményeit. Agca innen tért vissza nemsokára, hogy végrehajtsa a már említett sikeres merényletét Ipekci főszerkesztő ellen. Ezt követően az isztambuli katonai börtönből hozták ki ugyanazok a földalatti szervezett erők, akik már előzőleg is az ügyet intézték. Mi volt a főszerkesztő bűne? Részben, hogy nem tartott a baloldali radikálisokkal, részben az, hogy a palesztin terroristáknak, mint „dönme" vagyis zsidószármazású török, útjukban volt.

A szöktetés után Iránba csempészik, ahonnan hamis útlevéllel Törökországon át megint Bulgáriába érkezik, majd Olaszországba, a Kanári-szigetekre, végül pedig Libanonba. Tartózkodási helye a fővárosnak, Beirutnak az a kerülete, amelyet a palesztin fegyveresek tartanak megszállva. Itt, egy erődítményszerű épületben székel a főparancsnokságuk és innen néhány méternyire van a libanoni szovjet követség palotája is. Ebből az elvtársi környezetből repült Mehmed Ali Agca Itáliába, ahol május 13-án a római zarándokok közé vegyülve, megkísérli kioltani a pápa életét.

A tények azt mutatják — állapítja meg a beszámoló —, hogy a merénylő a moszkvai Kreml megbízásából cselekedett.

(—)

25 éves a burgenlandi egyházmegye

Július 3–8-án ünnepelte az új egyházmegye papsága Kismartonban a jubileumot. A háromnapos konferenciának a vezérgondolata ez volt: „A püspök őrzője, de nem aggályos őre a hitnek!"

Weber gráci püspök és Stöger s. püspök előadók mellett a napok fénypontját Lékai László magyar bíboros-prímás beszéde jelentette. A vezérgondolat második részét választotta – nem egészen szerencsésen – témájának: „Nem aggályos őre a hitnek" A témában rejlő nagy lehetőséget a magyar prímás nem használta ki arra, hogy a magyar hierarchia megalázó helyzetét a volt győri és szombathelyi egyházmegye területén a való helyzetnek megfelelően tárgyalja. Az osztrák, de főleg a magyar pap-hallgatók csalódottan csak a régóta agyonemlegetett pozitívumokat hallhatták: azt hogy Nógrádban egyes helyeken a gyermekek 80 %-a jár hittanra; hogy országos átlagban 20 % a hittanra járók aránya, meg sem említve, hogy a városokban és sok nagyobb községben 1 % sem jár hitoktatásra.

Annál nagyobb volt a csalódás, mert a témát Lékai bíboros a régi latin mondással pendítette meg: „Custos quid de nocte?" – És a magyar Egyház „éjszakájával" kezdte is előadását.

Beszélt a magyar bázis-csoportokról is, ezúttal elismerőleg. A Dunakanyarban rendezett találkozón, mint mondotta, ő maga is résztvett. Azt azonban nem mondta el, hogy ennek a találkozónak nagy gonddal előkészített programját nem engedték lebonyolítani.

Nem maradt el a szokásos összehasonlítás sem a két háború közötti magyar helyzet és a mostani között, persze a „szocializmus" javára.

Sokan a résztvevők közül sajnálták, hogy nem volt módjuk feszélyezetlenebb légkörben hozzászólni a fájó magyar egyházi problémákhoz.

Egy résztvevő

Megjelent

MINDSZENTY BIBOROS

magyar nyelvű életrajza

Közi Horváth József

tollából, zsebkiadásban.

Megrendelhető az Életünk szerkesztőségénél (Máriacellben Sümegh Lothár atyánál) és az összes magyar lelkésznél.

Ára Európában 6.– DM, tengerentúlra 4.– dollár.

SAÁRY ÉVA (Lugano):

Az ismeretlen Mindszenty

Sokan — még hívei közül is! — hallgatólagosan belenyugszanak abba az állításba, hogy Mindszenty hercegprímás maradi, a múlt intézményeihez görcsösen ragaszkodó ember volt.

Bogyay Tamás, müncheni művészettörténész meséli, hogy valamikor — zalai kutatásai során — tőle kapta a legérdekesebb ötleteket. A fiatal (rangjához képest fiatal) hercegprímás nem kevesebbet akart, mint kimenteni népét az ötéves háború s az azt követő „felszabadulás" testi-lelki traumájából és egy modern, nyugati látókörű, öntudatos ifjúságot felnevelni.

Ez a „nevelés" 1947-ben már kezdett megvalósulni annak a harminc tagú tanulmányi csoportnak a formájában, amely az Actio Catholica anyagi segítségével indult el „meghódítani" — Belgiumot.

— Milyen szempontok alapján állították össze ezt a csoportot? — teszem fel a kérdést, több mint harminc év távlatából, az egyik Nyugaton élő résztvevőnek.

— Az előzményeket én sem ismerem — hangzik a válasz, — de azt hiszem az első („elsőnek" indult) csoport összeállításánál nem volt még rendszeresség, semilyen válogatás. Az idő sürgetett, így azok kerültek bele, akik (valamilyen véletlen szerencse folytán) ismerték a Mindszenty köréhez tartozó, s céljait szívvel-lélekkel szolgáló fiatal papokat. Dinamikus, lelkes, kiváló gárda volt! Egyik tagja, Boroska István, néhány éve halt meg „szegényen és elhagyatottan" — Bécsben; másik tagját, Ikvay Lászlót 1976-ban temették el a weinfeldeni templom sírkertjébe. Nagy kár, hogy egyikük sem dolgozta fel, nem írta meg ennek az érdekes kísérletnek a történetét!

— Bizony, a szemtanúk elhullanak s amit nem vetettek papírra, talán örökre elvész...

— A csoport tagjai leginkább agráregyetemisták voltak s egypár gimnazista. Fele lány, fele fiú.

— Mikor indultak el?

— Tulajdonképpen már 47 tavaszán el kellett volna indulnunk, de akkor már nehezen adtak útlevelet. Hétről-hétre, hónapról-hónapra hitegettek bennünket, s már kezdtük teljesen elveszíteni a reményt, mikor, egy szeptemberi napon, hirtelen befutott az engedély. Csomagolni sem volt időnk, azonnal indulni kellett s emlékszem, egész a határ átlépéséig izgalomban voltunk, nem küldenek-e vissza bennünket.

— És az anyagiak?

— A Hercegprímás úr mindent elintézett. Az útiköltséget az Actio Catholica fizette, sőt még útravalót (sosemlátott nyugati konzerveket, csokoládét, déligyümölcsöt) is kaptunk. Belgiumban családoknál, szerzetes-iskolákban helyeztek el bennünket. Természetesen egyenként, hogy az ottani élettel, szokásokkal ismerkedjünk, nyelvet tanuljunk. Nem mint alkalmazottak, „vendégmunkások", hanem mint családtagok szerepeltünk. Fizetést nem kaptunk, csak zsebpénzt, viszont nehezebb munkát sem végeztünk.

— Hogy érezték magukat Belgiumban?

— Ez nagyon egyéni volt. Akadt olyan, aki jómódú, nagylelkű családhoz került, ahol minden jóval elhalmozták. De akadt másféle is. Én, a magam részéről, nem panaszkodhatom. Akkor megismert „pótszüleimmel" máig is fennáll a kapcsolat s mikor 56-ban Nyugatra jöttem,megsértődtek, hogy nem a közelükben telepedtem le. —

— És mi történt azokkal, akik „nem jó" helyre kerültek? Ki foglalkozott a problémáikkal?

— Egy energikus, idealista gondolkozású pap. Francia, flamand nyelvtudás nélkül került Nyugatra és csak kesrvesen, a mi — sokszor bonyolult — ügyeinket intézve, tanult bele az írásba, a beszédbe. Irodáját Brüsszelben, a Chaussée de Wavre 205 szám alatt „főhadiszállásnak" neveztük. Oda futottak be a levelek, telefonok. Ő intézett egy személyben s a szó szoros értelmében „éjt napallá téve" mindent: látogatott (ahol kellett, bátorított), levelezett, vezette a nem mindig sikeres pénzügyi manővereket. Nem annyira szavaiban, mint tetteiben volt reformer. Az ifjúság közé vegyült; részt akart venni gondjaikban, örömeikben egyaránt. Emlékszem egy esetre, amikor elkísért bennünket a brüszszeli operába. Mindenki megbotránkozott: „Un prétre au théatre!" („Egy pap a színházban"!) — Mostani szemmel nézve az ilyesmi képtelenségnek tűnik...

— De akkor nem volt az!

— Mikor mi hazamentünk Belgiumból, teljesen magára mardat, s hamarosan áldozatul esett az intrikáknak. Magyarországra vissza nem térhetett, a papi működését pedig lehetetlenné tették.

— Tanulási lehetőségük nem volt Belgiumban?

— De lett volna, Löwenben. Legalábbis nekem. Említették, hogyha kint akarok maradni, kaphatok ösztöndíjat.

— Volt, aki kint maradt?

— Tudomásom szerint, senki. Némelyek két-három hónapot töltöttek Belgiumban, mások fél évet.

— S miért nem ragadta meg senki ezt a nagyszerű lehetőséget?

— Nagyrészüknek erős honvágya volt s akkor el sem tudtuk képzelni, hogy a nyugati nagyhatalmak belenyugszanak abba, hogy Magyarország véglegesen orosz gyarmat legyen. A megszállást „ideiglenesnek" tekintettük.. Az otthoniak egyremásra azt mondogatták: „Ezt már guggolva is kibirjuk".

— Azóta is „guggolnak"...

— 48 elején értem haza. Vonatom este futott be a Keleti-pályaudvarra. Mikor kiszálltam, „villámcsapásként" nyillalt belém a felismerés: csapdába estem! Indultam volna vissza, de már nem lehetett. Kint a romos, sötét város képe (a rue Neuve, minden háborús emléktől mentes csillogása után!) egyszerre szimbólikus értelmet nyert. Előrevetítette a jövőt. Ez már a „fordulat éve" volt. Kezdődtek a nagyszabású letartóztatások, s nemsokára köröznі kezdték a Mindszentyt elítélő íveket. Iskolákban, hivatalokban (hol hízelgéssel, hol fenyegetéssel) próbálták rávenni az embereket az aláírásra. Aztán jött a „kirakatper" s az ország népének lelkében az iszonyú dermedtség...

Milyen elgondolkoztató és milyen szomorú ez a történet! — gondolom.

— A mi csoportunk „kísérleti" csoport volt, amelyet további „gruppoknak" kellett volna követniük. A hercegprímás terve az volt, hogy 1948-ban mi más országot látogatunk meg, helyünket pedig újabb társaság veszi át Belgiumban. Sajnos, mindez meghiúsult. Mikor elindultunk, mint elsők, nem sejtettük, hogy egyben mi vagyunk az utolsók is — fejeződött be ez a több mint 30 évvel ezelőtti eseményekre visszatekintő beszélgetés.

HIREK AZ EGYHÁZBÓL

II. János Pál pápa betegágyáról küldött üzenetet a Lourdesban rendezett Eucharisztikus kongresszus résztvevőihez. Az üzenetet hangszalagról közvetítették a római Szent Péter tér zarándokainak is. A Szentatya sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy nem mehetett el személyesen Lourdesba, pedig szeretett volna ott lenni a kongresszuson.

A kommunista keletnémet állam megengedte, hogy a július 15-től 23-ig tartó 42. Eucharisztikus-Kongresszusra, Lourdesba, nagyobb zarándokcsoport utazzon ki. A berlini fal megépítése óta ez a második eset, hogy Keletnémetországból zarándok-vonat indult Nyugatra. Az első ilyen zarándoklat 1975-ben volt Rómába.

A spanyol püspöki kar bejelentette, hogy II. János Pál pápa ez év októberére tervezett spanyolországi látogatása elmarad. A látogatást nem a pápa mondta le, hanem a spanyol püspökök hozták a döntést, annak érdekében, hogy a pápa gyógyulása és egészségének tökéletes helyreállása biztosítva legyen. Az újabb tervek szerint a Szentatya spanyolországi útjára jövő év februárjában kerülne sor.

CSER-PALKOVITS ISTVÁN SJ:

Egy történelmi templom jubilál (5)

A százéves bécsi Votivkirche és magyar vonatkozásai

A TEMPLOM ÚJ ÜVEGABLAKAI

A háborús események során tönkrement üvegfestmények modern kivitelezésü pótlását — a Monarchia történelmi nagyjai emlékének és az új Ausztria nevesebb fiai érdemeit ábrázoló gonlatnak szentelték. *Prof. Hans Schweiger* és az egyházközség egyik művész tagja, Frau *Christina Feldmann* tervezték az érdekes színhatású üvegablakokat. Egyetlen kivétel az úgynevezett *Császárablak*, amelynek régi rajzai még föllelhetők voltak és mostani helyreállítása költségeit (220 ezer S) a bécsi városi tanács fedezte, úgy amint ez 1877-ben az eredeti ablaknál is történt. A hatalmasméretű új üvegfestmény elkészültekor, 1964-ben a templom akkori prépostplébánosa, *dr. Anton Pichler* mondott köszönetet a jelentős adományért a szegedi születésű *Mandl* alpolgármesternek.

A nagy kereszthajó-ablak központjában Szt. Mihály arkangyal és Szt. József (a császár-király védőszentje) állanak, amint a Libényi-merényletet jelképező sárkányt leküzdik.

A szemben (a városházi oldalon) elhelyezett nagyméretű üvegablakon az osztrák katolikus szociális reform képviselőit ábrázolták. A központban a karitász-gondolat egyik őse, a foglyokat szabadító Szt. Severin mellett a tours-i püspök, *Szt. Márton* alakja, aki a mai Szombathely közelében született s Amiens város kapuja előtt köpönyege felét adta a didergő koldusnak. A festményen *IV. Károly, az utolsó magyar király* is látható, amint az első szociális minisztert *dr. Seipel Ignác* személyében kinevezi.

A keresztelőkápolna ablakfestményein a Monarchia nagy hittérítőin keresztül a *missziós-munka* eszméje érvényesül. Az *Ázsia-ablakon* az osztrák alapítású s magyar tagokat is foglalkoztató „Apostolok Királynéja" kongregáció alapítónőjét és néhány nővért látunk, főleg missziósorvosi munkában. Az *Amerika-ablak* a magyarszármazású *br. Rátkay János* jezsuita, amerikai hithirdető tevékenységét és vértanúlhalálát mutatja. A magyar bárói család Korvin János-sal került Horvátországba. Rátkay János nemesi apródként szolgált I. Lipót bécsi udvarában, majd belépett a jezsuita rendbe. 1680-ban került a mexikói misszióba. Itt, a tarahumarai indiánokat leszoktatni akarva az alkoholról, amelylyel lekiismeretlen európaiak az indiánokat megrontani igyekeztek, — egy oktalan indián a misszionáriust kígyóméreggel megölte. Mint hitének és buzgóságának vértanúja halt meg.

Ugyancsak a baloldali oldalhajó keresztkápolnájában a kereszténységért küzdők emlékét örökítették meg, a többi közt *Szt. Ulrich* püspökét is, aki 955-ben sikerrel védte Augsburg várát a portyázó magyarok ellen, akik a Lech-mezei vesztett csata után a Lajtáig húzódtak vissza.

A jobboldali mellékhajó *Máriacelli ablaka* a legismertebb középeurópai kegyhely történetére vonatkozik. Az üvegfestményen látható Otker, a st. Lambrecht-i bencéskolostor apátja, aki 1157-ben egyik szerzetesének átadja a fából faragott Mária-szobrot azzal a megbízással, hogy azt az új apátságnak kiszemelt helyen egy cellában (kezdő kolostor, kápolna) állítsa föl. A szerzetes e szobor jelenlétében mutatta be a szentmise-áldozatot. Az üvegfestmény közepén látható a mai kegytemplom, amelynek középső tornyát az akkori, hozzátartozó főhajóval még *Nagy Lajos magyar király* egyik győzelme emlékére építtette. A koronás magyar király a kép jobb sarkában áll, előtte a magyar címerpajzs.

A következő ablakfestmény a Szt. István-dómban őrzött *eredeti Mária-pócsi kegykép* történetét szemlélteti. Az 1676-ban festett táblakép (ikon) Pócs község görög-katolikus templomába került, ahol 1696-ban hiteles tanúbizonyságok szerint a kép könnyeket hullatott. A csodás képhez csoportokban zarándokoltak a hivek. Marco d'Aviano kapucinus, a császári család bizalmasának tanácsára került a kép Bécsbe. A pócsiak nehezen engedtek a császári önkénynek és a jogfosztás tényét átmenetinek tartották. Jóval később a kegyképnek egy másolatát kapták vissza templomuk számára. Ez a másolat Máriapócson kétszer is könnyezett. Az eredeti kép a bécsi dóm főoltáráról később mai helyére, a dóm egyik délnyugati, baldachinos mellékoltárára került, ahol a hívek a többé nem könnyező kép alakjában *Bécs védőasszonyát* tisztelik.

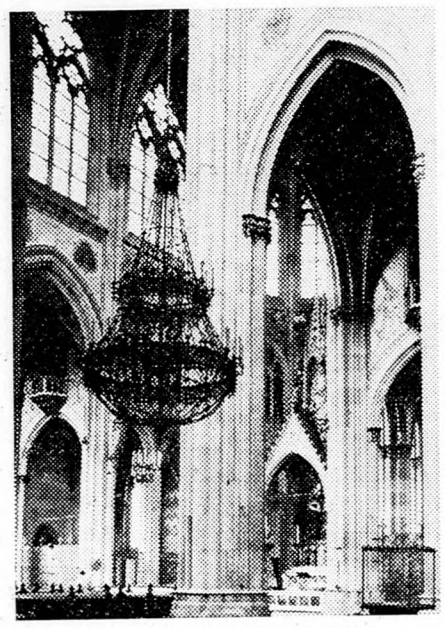

A Votivkirche egy részlete

NÉMETH MÁRIA OPERAÉNEKESNŐ HAGYATÉKA

A fogadalmi templomnak nemcsak az üvegablakai, hanem egész falfestményállománya is sokat szenvedett a háborús pusztítás következtében. A plébánia Értesítője (Pfarrblatt) 1969. évi utolsó száma örömmel jelenti be a freskók helyreállításának a megkezdését. A művész testvérpártól (Jobst-testvérek) készített régi falfestmények szükséges felújítása azonban csak a tető elkészültével kezdődhetett meg. Legfőbb ideje volt, hogy a néhol életveszélyessé válható, hulló vakolatrétegek technikai rögzítése megtörténjék és a kémiai vizsgálatok szakszerű megejtése után, a freskómegújítás megkezdődjék s a százéves jubileumi ünnepségekre befejezést nyerjen. A munka során derült ki, hogy a fogadalmi-templom aránylag fiatal freskói rosszabb állapotban voltak, mint a 150 évvel előbb épített bécsi barokk templomok falfestményei.

A falfestmények kijavításához szükséges pénzbeli alapot a híres *magyar operaénekesnő, Németh Mária* († 1967 dec. 28) és férje *Grünauer József* tanár († 1968 febr. 17) után maradt örökség biztosította. A bécsi Operaház kamaraénekesnője, a budapesti operalátogató közönség egyik kedvence, a plébánia levéltárában őrzött végrendelet adatai szerint — életbenmaradt férje 1963 ápr. 26-án kiállított örökségi nyilatkozata szerint is — hagyatékának *általános örökösévé a bécsi fogadalmi-templomot tette.* Vonatkozott ez magyarországi birtokára is, amelyről a pénzügyminisztériumban jelentést is tett.

A nagylelkű örökséghagyó Németh Mária és férje emlékét — a nevek megemlítésével — a keresztkápolna egyik üvegablaka őrzi. Az örökség pénzbeli értéke elégséges volt a munkálatok végrehajtására.

*

A megújított Fogadalmi-templom a bécsi Ringstrasse dísze — méltó emléke egy császár és király merényletből való szabadulásának. És tanúja egy lassú folyamatban felbomolni készülő birodalomnak is, mely végül is azért hullott szét, mert irányító erői figyelmen kivül hagyták önállóságot igénylő, nagykorúságot elért fiatal népeinek természetadta jogait.

Mi, magyarok, a százados félreértések és féltékenységek terhét letéve, a békesség és megértés jegyében tekintünk a kőbe épült emlékre. Kívánjuk, hogy az osztrák és magyar nép lelkét-szellemét, jelenét s főképp jövőjét szakadatlanul és zavartalanul táplálják a közös történelmi és kultúrális múlt kapcsolatai és hatékony erői. *(Vége)*

Hírek - események

A Párizsban megjelenő „Kontinens" c. folyóirat két szerkesztője, Vladimir M a x i m o v és Alexander G i n s b u r g sajtókonferenciát tartott Rómában és nyilatkozatot adott az „IL TEMPO" című olasz napilapnak. A két írónak az a véleménye, hogy a II. János Pál pápa ellen elkövetett májusi merénylet mögött közvetve a szovjet titkosszolgálat, a KGB áll. Ginsburg szerint a Szovjetunió a pápa puszta létét is felelőssé teszi azért az erjedésért, amely Lengyelországban kezdődött. A különböző felforgató csoportok és terrorista szervezetek mögött közvetve vagy közvetlenül Moszkva húzódik meg.

Egy keletberlini könyvkiadó rövidesen megjelenteti az albán származású Béke Nobel-díjas szerzetesnővér, T e r é z a n y a életrajzát.

B o l i v i á b a n a katolikus püspöki kar felemelte szavát egy bebörtönzött szakszervezeti vezető, Genaro Flores érdekében. Flores a paraszt szakszervezetben és az emberi jogok bizottságában játszott vezető szerepet és a biztonsági szervek nemrégiben vették őrizetbe, miközben tűzpárbajra került sor, és Flores súlyosan megsebesült. Több neves amerikai kórház felajánlotta, hogy a gerincén megsérült munkásvezért költségmentesen a legjobb orvosi kezelésben részesíti. A pápai nuncius és a La Paz-i francia követ egyaránt síkraszáll Flores kiengedéséért.

C h i l e. Növekszik a papnövendékek száma. Mivel a papképzés meglehetősen költséges, nyugateurópai katolikus szervezetek vállalják az új papnövendékek taníttatását.

J o s e f S t i m p f l e, Augusburg püspöke, misét mondott a Páneurópa Mozgalom augsburgi nagygyűlése alkalmával. A Páneurópa Mozgalmat a 20-as évek elején alapította Coudenhove-Kalergi osztrák író és politikus. A mozgalom jelenlegi elnöke Habsburg Ottó és a Nyugat-Európában működő szervezetnek sok külföldi magyar tagja van. A mozgalom ifjúsági tagozata által kiadott „Augsburgi Manifesztum" hangoztatja, hogy Európának el kell fordulnia a materializmustól, vissza kell térnie a vallásos,szellemi és lelki értékekhez. A Manifesztum hitvallás az istenhit, a szabadságeszme és a nyugati örökség mellett.

A felekezetek közötti béke és közeledés szép példáját bizonyítja az az adat, amelyet most közöltek: a nyugatnémet Evangélikus Napok záróistentiszteletén résztvevő százezer hivő közül 20-ezer, vagyis kereken 20 százalék, katolikus volt.

SZENT ERZSÉBETRE EMLÉKEZTEK A BAJOR KATOLIKUS AKADÉMIÁN

Árpádházi Szent Erzsébet halálának 750. évfordulója kapcsán június 30-án Münchenben, a Katolikus Akadémián, **Friedhelm Jürgensmeier,** a mainzi egyetem történész professzora tartott előadást „Elisabeth von Thüringen" címmel. A németek ugyanis férje, Thüringiai Lajos után így ismerik a mi Árpádházi szentünket, II. Endre magyar király leányát. Az előadó külön kiemelte, hogy Szent Erzsébet Németországban az evangélikusok körében is nagy tiszteletnek örvend. Ennek egyik jele (ezt mi tesszük hozzá), hogy a kommunista Kelet-Németországban is nagyszabású Szent Erzsébet emlékünnepségek lesznek. Az ünnepségsorozat szept. 13-án az erfurti dómban tartandó ünnepi nagymisével kezdődik.

ELŐADÁS ASSISI SZENT FERENCRŐL

Münchenben, júl. 10-én a Katolikus Magyar Egyetemi Mozgalom (Pax Romana) rendezésében **dr. András Mária** kultúrtörténész, könyvtáros Assisi Szent Ferencről és koráról tartott rendkivül érdekes, színes előadást. Meggyőzően mutatta be, hogy Assisi Szent Ferenc ma, 800 év után is milyen nagy inspirálója az irodalomnak és valamennyi művészetnek; hogy a „szegény Poverello", „Isten szegénykéjé"-nek alakja milyen széleskörű érdeklődést vált ki újra meg újra, vagyis eszméi mily aktuálisak a mi korunkban. Ennek csak egyik tanújele, hogy II. János Pál pápa Assisi Szent Ferencet a környezetvédelem (ekológia) védszentjévé nyilvánította. A nagy figyelemmel és tetszéssel kísért előadás végén az előadó hangszalagról bemutatta Carl Orff kantátáját, amely Szent Ferenc gyönyörű „Naphimnuszát" tolmácsolja a modern zene nyelvén.

A KATOLIKUS SZEMLE ÚJ SZÁMA

A Rómában megjelenő negyedévi folyóirat (1981, 2) első helyen *Szennay András* pannonhalmi főapát cikkét közli a bázisközösségek problématikájáról: „Az Egyház újraéled a közösségekben". Ugyancsak hazai szerző, *Tüskés Tibor* etnográfus tollából való a népi vallásosság és teológia viszonyáról szóló dolgozat. *Szentmártoni Mihály,* Jugoszláviában élő jezsuita pszichológus „Vakvágányok és távlatok a személyiség kialakításában" címmel foglalja össze doktori értekezésének megállapításait. — Három hozzászólással folytatódik a nemzeti öntudatról kezdett vita. — Az „Egyház a világban" rovat beszélgetést közöl *Közi Horváth Józseffel* a Quadragesimo Anno szociális enciklika magyarországi hatásáról, majd *András Imre* szociológus „Papi hivatás a magyar Egyházban" címmel egy tavalyi statisztikai felmérés adatait és tanulságait elemzi. — Az „Eszmék és művek" rovatban a 80 éves, de ma is még tanító *Brandenstein Bélát,* a jeles filozófust köszönti *Hanák Tibor,* ezenkivül *Tűz Tamás* verseiről, *Kabdebó Tamás* elbeszéléseiről, *Bodnár Gábornak* a magyar cserkészet történetét bemutató könyvéről stb. olvashatunk kritikai méltatást.

A Katolikus Szemle előfizetési díja Németországban egy évre DM 30.—. Megrendelhető: KMEM-Sekretariat, Oberföhringerstr. 40. D-8000 München 81. (—)

SZAMOSI JÓZSEF:

A Katalin kápolna titka

A negyedik „magyar kápolna" Máriacellben

A máriacelli kegyhely 17. századi átépítése-, illetve kibővítésekor, mint tudjuk, az eredetileg gótikus oldalhajókba 12 kápolnát építettek be: hatot a déli, hatot az északi hajóba. Fent a kápolnák homlokzatán latin nyelvű, fekete alapon arany betűs felírás mutatja a szent nevét, kinek tiszteletére a kápolnát felszentelték. A kápolnák építéséhez főleg Máriacell-környéki márványt használtak, az oltárokat a bazilika barokk építőmestere, a graubündeni Domenico Sciassia terve nyomán Carlo Gianollo, olasz szobrász készítette.

Bennünket, magyarokat, természetesen elsősorban az északi oldal „magyar kápolnái" érdekelhetnek, előrebocsátva, hogy a kápolnák általában az alapítók kívánsága és szándéka szerint kapták nevüket, jellegüket. A főbejárattól számítva balra a második kápolna, amelyet Draskovich Miklós gr. Moson-megyei főispán, később országbíró, feleségével Nádasdy Krisztinával állíttatott, Szent Imre herceg nevét viseli; a harmadik kápolnát a Wesselényi-összeesküvés egyik főszereplőjeként ismert gróf Nádasdy Ferenc, Vas-megye főispánja, majd ugyancsak országbíró, később kir. helytartó, és felesége Esterházy Julianna emeltette 1662-ben, ők az első magyar király, Szent István tiszteletére; a hatodik (ez már az új barokk-részbe esik) a magyar lovagkirály, Szent László nevére van szentelve és a nagy barokk főpap, Szelepcsényi György prímás bőkezűségéből épült 1672-ben. Maga Szelepcsényi ide temetkezett, impozáns síremlékét még életében megcsináltatta. Itt, a Szent László kápolna padlójába illesztett márvány sírkőlap alatt nyugszanak a vértanú Mindszenty prímás földi maradványai. Ez a sír ma a legnagyobb vonzóerő, amely távoli világrészekből, de hazulról és a vele szomszédos országokból is szinte húzza magához a magyar, és nemcsak magyar, zarándokokat.

FELMERÜLŐ KÉRDÉSEK

Figyelembe véve Máriacellnek, mint messze földön híres kegyhelynek szerepét, magától értetődik, hogy a zarándokok patrónusa, Jakab apostol kápolnája (baloldalon az első) nem hiányozhat a sorból. Még kevésbé Ausztria védőszentjéé, Szent Lipóté (Leopold). Márcsak annak okán is, hogy Szent Lipót az akkor uralkodó, mélyen vallásos német-római császár és magyar király, I. Lipót névadó szentje.

Nem szóltunk még az Alexandriai Szt. Katalinról elnevezett kápolnáról, amely sorban a negyedik, tehát a Szent István és a Szent Lipót kápolna közé került. Maga ez a tény (t. i. a kápolna elhelyezkedése) önkéntelenül is néhány elgondolkodtatásra késztető és megválaszolásra váró kérdést vet fel. Szóval: hogyan került ez a kápolna pont ide, ebbe a sorba? Főleg: mi indokolja, hogy annyi szent közül éppen az alexandriai szentre esett a választás? Méginkább elgondolkodtató ha tudjuk, hogy a kápolnát hg. Esterházy Pál nádor és felesége, Esterházy Orsolya építtette a magyar kápolnák közül a legkésőbben, 1680-ban! Az izzó hazafiasságáról ismert nádor — mellesleg a költő-hadvezér Zrínyi Miklós unokaöccse, vele együtt harcolt a török ellen, de részt vett Buda ostromában is — miért nem választott magyar szentet? S ha már női szentet, miért nem, mondjuk Árpádházi Szent Erzsébetet? Vagy felesége névadóját, Szent Orsolyát, akit hún „őseink" nyilaztak le Köln ostrománál? Kézenfekvő lett volna az is, ha a török ellen annyit harcoló nádor saját védőszentjének, a „kardos" Pál apostolnak tiszteletére állít kápolnát. Esetleg Páduai Szent Antalnak, akit ő is, mint a törökök ellen oltalmazó patrónust tisztelt s akinek képe a Katalin kápolna egyik kis mennyezeti freskóján látható is. — A válasz...

HAGYOMÁNY ÉS VALÓSÁG

Nos, jóllehet írásos dokumentumunk nincs rá, de a napjainkig élő, helyi szóbeli hagyomány tartja, amit annakidején csak suttogva terjesztettek mint hétpecsétes veszélyes titkot, hogy a szóbanforgó kápolnát a császári elnyomó hatalom ellen szövetkezett magyar hazafiak-, az 1671-ben hóhér által lefejezett Nádasdy Ferenc, Zrínyi Péter és társaik emlékére állították s azért választották Alexandriai Szent Katalint, mert őt is lefejezték. Az oltárképen a hóhér pallosa éppen lesujtani készül a térdelő, de arcát égnek emelő Szent Katalinra.

Másik változat szerint a Katalin kápolna egy valóságos családi tragédiának az emléke. E verzió szerint Esterházy Pál engesztelésül építtette a kápolnát. Őt ugyanis, mint birodalmi herceget, hűségeskü (Reichseid) kötötte az uralkodóhoz, kötelességének érezte, hogy az összeesküvést felfedje, de ezzel akarva-akaratlan, Nádasdyt, saját sógorát is hóhérkézre juttatta. Így a hagyomány!

Mint ismeretes, az összeesküvés „titka" széles körben el volt terjedve, az összeesküvést nem kellett hát Esterházynak lelepleznie. Különben is az összeesküvők egymást árulták be az udvarnál, miközben hazafias buzgósággal szőtték, többnyire kalandos, terveiket a nemzet megmentésére, ám sokszor önös érdekek is közrejátszottak. Csak egy példa: Wesselényi nádor halála után az özvegye, Széchy Mária (a „Murányi Vénusz") elprédált vagyona visszaszerzése reményében kiszolgáltatta az összeesküvés perdöntő iratait. Minden esetre a történetírás egyértelmű tanúsága szerint Esterházy, bár korának egyik legjobb magyarja, föltétlen loyalitással viseltetett királya iránt, és ha még azt is hozzávesszük, hogy a lefoglalt Nádasdy-birtokokból ugyancsak tekintélyes részt szerzett meg magának és családjának (I. Hóman-Szekfű: Magyar történet IV. 255), egyszeriben érthetővé válik: miért épült a Katalin kápolna „engesztelésül", ahogy ezt a mendemonda tartja, nem is nagyon messze a történeti valóságtól. A hagyomány néha jobban emlékszik régmult eseményekre, mint maga az „objektív" történetírás. És hogy milyen szívós tud lenni, milyen eleven marad, mi sem bizonyítja jobban, minthogy — ha nem is beszéltek róla — a Katalin kápolnát a régiek is „magyar kápolnának" tekintették. Másként érthetetlen kuriózum maradna számunkra, hogy a máriacelli kegyhely 700 éves jubileumán az ország akkori primása, Scitovszky János, 30 ezer magyarországi zarándok élén, miért éppen ide helyezte el nemzeti felajánlásként a drága keretbe foglalt, Árpádházi Szent Erzsébetet ábrázoló szép olajfestményt.

Itt azonban álljunk meg egy pillanatra.

„MAGYAROK BEVONULÁSA" MÁRIACELLBE

Minthogy a „véletlen" kezemügyébe adta, először hadd idézzem hevenyészett fordításban a Bécsben megjelent egykori újság, az „Österreichische Zeitung" 1857 szept. 8-i számának máriacelli helyszíni tudósítását. Íme:

Tegnap délután 3 órakor, bár az időjárás nem volt különösebben kedvező, a magyar prímás, Scitovszky János kardinális vezette zarándoklat mozsárágyúlövések („Böllerschüsse") és harangzúgás közepette ünnepélyesen bevonult. A résztvevők száma, óvatos becsléssel is mintegy 30 ezerre tehető, emellett a minden elképzelhető színű templomi zászlók valóságos erdeje, a magyarok és szlávok (?) ünnepi népviselete, mintegy 200 karinges és stólás pap égő gyertyákkal, 24 infulás apát és püspök, végül a prímás csillogó főpapi ornátusban. A fogadalmi ajándékokat több apát hozta. Leírhatatlan az a színes látvány, amelyet ez a zarándoklat Máriacellnek kölcsönöz: mindenfelé, a házak előtti padokon, a háztetőkön,a kolostor valamennyi folyosóján, a templomhoz felvezető lépcsőkön és szerte az utcákon táboroznak a különböző csoportok... A templomban, a kolostor minden cellájában, sőt a folyosókon is gyóntatnak, hajnali 3 órától kezdve a szabadban is szünet nélkül folyik az áldoztatás. Késő éjszakába nyúlóan zeng a templom a különféle nyelvű énekektől...

A bécsi udvari köröket megrémítette a magyarok máriacelli „bevonulása", a zarándoklatot magyar hazafias tüntetésnek, egyféle rebelliónak minősítették. Valljuk be, nem egészen alaptalanul! A máriacelli oltároknál a magyar szabadság és alkotmány visszaállításáért is zúgott a könyörgő imádság. Ne feledjük, Magyarország még a szabadságharcot követő megtorlás éveit szenvedi. A zarándoklat lelke, Scitovszky prímás hazafias magatartása egyébként is közismert volt az udvarnál, annakidején mint pécsi püspök többször interveniált Ferenc Józsefnél az aradi tizenhárom megmentése érdekében. Említésre méltó, hogy a Szent László kápolna stukkóit is a magyar prímás költségén erre a jubileumra aranyozták be s a jubileum emléke a kincstárban látható szép ötvösmunka (Patics Ferenc pesti aranyműves remeklése), amely magát Scitovszkyt ábrázolja a celli kegyszobor előtt térdelve.

Mégis a Máriacelli kegyhely sokszázados történetében oly emlékezetes nagy magyar zarándoklatnak egyik legfelemelőbb mozzanata az volt, amikor a Szent Katalin kápolnában ünnepélyes keretek közt elhelyezték a magyar katolikusok ajándékát, a Magyarországi Szent Erzsébet képet.

A SZENT ERZSÉBET KÉP

Írtam már róla, hogy az eszmei és történeti becsét tekintve is nagyértékű képet eredeti helyéről, valószínűleg a bazilika 1954-es általános restaurálásakor, elég meggondolatlanul levették és évekig tartó keresés után szinte csak véletlenül találtunk rá az egyik toronyfeljáró sötét fordulójában. A Mindszenty Emlékbizottság elhatározta most, hogy a képet restauráltatja és visszateteti eredeti helyére, tehát a Katalin kápolnába, az ablak alatti, külön a kép számára készített barokkos, stukkó-keretezésű helyre.

Ideje szólnom a képről. A vászonra festett olajkép (88×67.5 cm) mellképben ábrázolja, kék ruhában, hermelinszegélyű piros köpenyben, a mi kedves Árpádházi szentünket, fején nyitott korona van, kezében a szegényeknek szánt kenyér, amely a legenda szerint rózsává változott, a magyar nézőnek viszont azonnal szembe tűnik a ruhát a nyaknál összetartó csaton a magyar címer. (Zárójelben: Árpádházi Szent Erzsébetet csak német nyelvterületen nevezik „thüringiai"-nak: Elisabeth von Thüringen, máshol mindenütt a „Magyarországi" jelzővel illetik!)

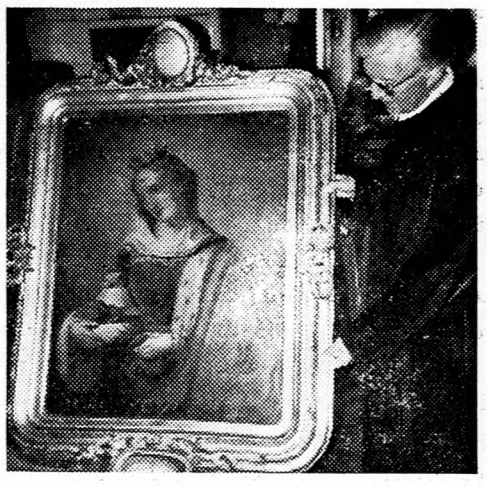

A restaurálásra váró kép. Mellette P. dr. Veremund Hochreiter, máriacelli superior

A kép festője, Pesky József, ismert művészcsaládból való, 1795-ben született Pesten és ugyanott halt meg 1862-ben. (Thime-Becker: Lexikon der Bildenden Künstler, 1907—1950). Apja és fia is festő volt, ez utóbbi főleg Bécsben, később Bukarestben dolgozott. Pesky József elsősorban arcképekkel (József nádor, Kölcsey) jeleskedett, de igen sok oltárképet is festett vidéki városoknak (Kalocsa, Kassa, Eperjes, Akali, Orosháza, Veszprém, Apatin stb.). A szóbanforgó Szent Erzsébet képet Scitovszky hercegprímás megbízásából készítette 1857-ben, ahogy ez a képen fel van tüntetve. Különben a kép meglepően jó állapotban van, csak szakszerű letisztítást igényel. Sajnos, a gyönyörű, súlyos aranyozott keretet — gondatlanságból vagy erőszak következtében — mindenesetre pótolhatatlan rongálódások érték: a keret szélein az áttört díszek nagy része letöredezett vagy elpusztult; a keret aljáról barbár kezek erővel leszedték azt az oválisalakú ezüst táblát, amelyen bizonyára a képhez tartozó felajánló-, illetve magyarázó szöveg lehetett; ugyancsak hiányzik a táblát közrefogó ezüst, esetleg bronz babérkoszorú, amelynek egyes leveleire az esztergomi székeskáptalan akkori tagjainak nevét vésték. Megmaradt még a keret felső részén, középen lévő, szintén ovális formájú kisebb ezüst táblácska s ezen vésett kurzív írással latin nyelvű „invokáció" olvasható, magyarra fordítva így:

Járj közben (ti. Te, Szent Erzsébet) Istennél, könyörögj a mi Nagyasszonyunknál a te atyád utódjáért, I. Ferenc József császárért, Magyarország apostoli királyáért, szintúgy az ő hitveséért, Erzsébet császárnéért és királynéért, nemkevésbé a te hazádért és egész népedért.

Feltűnhet, hogy a szöveg Ferenc Józsefet „Magyarország apostoli királyá"-nak nevezi, jóllehet Ferenc József ekkor még (1857) kizárólag „Ausztria császárá"-nak tekintette magát, a „Magyarország apostoli királya" címet csak a Kiegyezés utáni évben, 1868-ban vette fel (I. Hóman-Szekfű i. m. V. 474). Scitovszkyék itt diplomatikus módon nyilván rokonszenvet kívántak ébreszteni az uralkodóban a magyarság felé, ezért mintegy „előlegezték" neki az „apostoli király" címét, ami csak a koronázás után illette meg. Ugyanakkor viszont az utolsó szavakból észrevehetően kihangzik a finom

(Folytatás a 6. oldalon)

Hazai figyelő

Jövedelem és népesség

Tavaly az előző évek átlagának csupán egy tizede volt a népszaporulat Magyarországon. A visszaesés elsődleges oka a több gyermekes családok kedvezőtlen anyagi helyzete. A második kereső által megszerzett jövedelem annál kisebb, minél több gyermeket nevelnek és a különböző szociális juttatásokkal sem közelíti meg a nagy családok egy főre jutó jövedelme a kis családokét. Ha a gyermektelen házaspárok egy fogyasztási egységre jutó havi keresetét 100 százaléknak vesszük, egy gyermeknél ez az arány 85, kettőnél 75, háromnál 67, négy gyermeknél pedig 50 százalék.

A Központi Statisztikai Hivatal legújabb kimutatása szerint jelenleg 5 millió 525 ezer nő és 5 millió 188 ezer férfi él Magyarországon. Családi állapot szerint így oszlik meg a felnőtt lakosság: hajadon 18 %, házas 67 %, özvegy 10 % és elvált 5 %. A női dolgozók aránya az iparban 45, a mezőgazdaságban 41, a kereskedelemben pedig 65 százalék. 1980 végén 250 ezer anya volt gyermekgondozási segélyen.

Ezekben az években lépnek szülőképes korba az 1960-as évek elején született kislétszámú korosztályok. Ha a kevesebb fiatal nők körében tovább csökken a szülési kedv, ha a fiatal házasok még kevesebb gyereket vállalnak, akkor a következő évtizedekben a magyarság népesedése a mainál is szomorúbb képet fog mutatni. Ennek megakadályozása érdekében az anyagi ösztönzés fokozására és a szociális juttatások növelésére van szükség. Mindenekelőtt azonban a fiatal házaspárok lakás gondját kell megoldani.

Egymillió ingázó

A magyar társadalom legelesettebb rétege a lakóhelyétől távol dolgozó, ingázó munkásság, amely hetente két napot vonaton tölt. Jelenleg az aktív keresők húszszázaléka dolgozik bejáró munkásként. Az otthontól való tartós távollét fellazítja a családi kacsolatokat, az állandó utazás egyhangúsága gyakran alkoholizmushoz vezet. Van olyan falusi család, ahol már a harmadik nemzedék kényszerül erre az életformára. Az anya rendszerint a tsz-ben dolgozik és a háztájiban biztosítja a család élelmiszer szükségletét, míg az apa és a felnőtt fiúgyermekek a legközelebbi ipari központban vállalnak munkát. Legrosszabb helyzetben azok vannak, akik munkásszállásokon élnek és csak hétvégén utaznak haza. Ezeknek a száma meghaladja a negyedmilliót. A munkásság legiskolázatlanabb rétege tartozik ide, még írástudatlan is szépszámmal van közöttük. Ez azzal magyarázható, hogy a munkásszállásokon 25 és 80 százalék között van a cigányok számaránya. Ők a hazai társadalom vendégmunkásai...

Újra kötelező a történelem

A magyar pedagógia szégyene, hogy az elmúlt hat esztendőben nem volt kötelező érettségi tárgy a történelem. A multban való tájékozatlanság a magyar érettségin is meglátszott: a diákok irodalmunk legnagyobb személyiségeit sem tudták a korukba elhelyezni. Még gyengébb eredmények születtek az idén visszaállított történelmi érettségin, mivel a tanulók az elmult években félvállról vették a történelem oktatást. Különben is baj van a humán tárgyak tanításával. A tévé-vetélkedők gyakran megdöbbentő irodalmi műveletlenségről árulkodnak, a résztvevők nem ismerik Petőfit, sőt az is előfordult már, hogy a döntőbe került játékos a Szózat első sorát sem tudta elmondani.

Honismereti mozgalom

A Műszaki Egyetem Közép-kelet-európai Klubja évadzáró ankétján felvidéki és délvidéki kisebbségi vezetők tartottak előadást az ottani honismereti mozgalmakról. Mivel Romániából senki sem érkezett az összejövetelre, az Erdélyben folyó honismereti munkáról a Klub elnöke, Halász Péter számolt be. Elmondotta, hogy a „Megéneklünk Románia" című országos mozgalom keretein belül néha a magyaroknak is lehetőségük nyílik népművészetük bemutatására. A délvidéki magyar folklórkutatás központja Zenta. A Felvidéken nincs rendszeres, szervezett honismereti munka, sőt még a régen tervezett magyar nemzetiségi múzeum létrehozását sem sikerült eddig megvalósítani.

Az erdélyi magyar üldözés újabb jele

A bukaresti kormány döntése értelmében radikálisan csökkentették a kolozsvári református teológiai főiskola hallgatóinak a számát. Amíg korábban évente 30 diákot vettek fel az akadémiára, idén csak heten kezdhették meg teológiai tanulmányaikat. Az intézkedés súlyos csapás az erdélyi magyar református egyházra, amely eddig sem tudta biztosítani a papi utánpótlást. A zürichi református egyház, amely rendszeres anyagi támogatást nyújt a kolozsvári főiskolának, tiltakozott az intézkedés ellen.

Külföldi lelkészek hazai „agymosása"

A Magyarok Világszövetsége augusztus 27 és szeptember 4 között rendezte meg a külföldön élő magyar protestáns lelkészek első magyarországi találkozóját. A résztvevők költségeit a rendezők viselték. A meghívottak túlnyomó többsége lemondta a részvételt. Kemény Péter ausztráliai lelkész a Magyarok Világszövetségének küldött válaszában így indokolta döntését: „A találkozás gondolatát érdekes kísérletnek minősíteném, ha valaki meg tudna győzni afelől, hogy nem egy olyan egyoldalú propaganda kísérletről van szó, amire a „Néhány gondolat a találkozóról" című melléklet második bekezdése enged következtetni. Annak idején ezt a katonaságnál „fejtágítónak", manapság „agymosásnak" nevezik..." (Perthi Magyar Hírek, 1981 júl.)

Szakképzett sírrablók

Nyár elején honfoglaláskori sírokat raboltak ki Szolnok határában. Az egyik hétvégén, amikor szüneteltek az ásatások, ismeretlen tettesek rendkívül szakszerűen felásták az összes szabadon hagyott sírfoltot és kiemelték a csontvázakat, valamint a sírokban található tárgyakat. A sírrablók szakértelmét bizonyítja az is, hogy a feltárt kutatóárkoknak azt a részét, ahol nem volt elváltozás, nem bolygatták, csak a sírfoltokat tárták fel. Mivel ilyen tipusú honfoglaláskori temetőt még nagyon keveset tártak fel a Kárpát-medencében, az eltűnt tárgyak tudományos értéke rendkívül nagy és a sírrablók pótolhatatlan veszteséget okoztak. Bár ez már a második ilyen eset a környéken, a sírokat nem őrizték, mivel a szolnoki múzeumnak őrre nincs pénze...

HORY LÁSZLÓ:

Mi az igazság a magyar szalámi körül?

SOROZATOS PEREK HAMISÍTASOK ELLEN — A SZAMÁRHÚS LEGENDÁJA

A Magyar exportcikkek közül kétségkívül a szalámi tett a legnagyobb világhírre szert. Jelenleg három mammutgyár és több kisebb üzem készíti. Történelmi termelő-bázisai a szegedi Pick, a debreceni Herz és a legújabb miskolci gyár. Egyedül Szeged kapacitása évi 1.000 vagón. Mégis voltak évek, amikor belföldön nem lehetett szalámit kapni, ugyanakkor Bécsben Dunát lehetett volna rekeszteni vele. A legtöbb magyar szalámit a szovjet hadsereg igényli, elsősorban a légierő és tengeralattjáró személyzet részére, minthogy tartós, kalóriadús táplálék és kis helyen hosszú időre elraktározható.

Ezt az egyedülálló és értékes cikket persze régóta hamisítják is. A hamisítás az utóbbi években olyan méreteket öltött, hogy a Pick-gyár és a kivitelt lebonyolító állami egykéz, a TERIMPEX, pert indított öt nyugatnémet és egy osztrák gyár ellen. A pert meg is nyerték, így a jövőben külföldi készítményekre nem tehetik a félrevezető „magyar szalámi" címkét és a piros-fehér-zöld színeket sem festhetik rá.

Közben a szalámi kedvelők sok milliós bel- és külföldi tábora szegényebb lett egy legendával. Régen beidegződött a köztudatba, hogy a szalámi különleges ízét a belekevert jelentős mennyiségű szamárhús adja. Pedig hát nincs az egész Balkánon annyi négylábú szamár, amennyinek húsára csak Szegeden egy hónap alatt szükség lenne! Így bele kell nyugodni, hogy szamárhúsos szalámi kizárólag a kétlábú szamarak képzeletvilágában kísért... Azt is mondják, hogy a különleges aróma a Tiszáról süvítő alföldi szél behatásának is köszönhető. Igaz, hogy sokszor fúj csontig ható éles szél az Alföldön, de az nem vesz részt a szalámi gyártásban.

Mi hát az igazság? Miért olyan kitűnő a magyar szalámi, mint amilyen? — Nos, a szalámiban csak legjobb minőségű disznóhús kerül, de érdekes módon, főleg az öreg, keményhúsú állatoké. A kicsontozás és a hús felvágása manapság is régi ritus szerint történik. Porc, bönye, ín, bőr nem kerülhet a töltelékbe és a húst ma is kézzel, igen finom késekkel kell felvágni. Szakkifejezéssel élve: „a felvágott hús felületének olyannak kell lennie, mint a legszebb mozaik". A húshoz pontosan előírt arányban szabad csak jóminőségű szalonnát keverni, azt is csak felvágva és sohasem darálva! A fűszerkeverés titkára a gyárak még egymás közt is féltékenyek.

Talán a legnagyobb titok az „érlelés". A tévhitek közt szívósan tartja magát az a hiedelem, amely szerint a szalámit hamuban fürdetik a hamuban sült pogácsa mintájára (!). Az igazság az, hogy minden gyárnak van egy „szalámi felhőkarcolója", azaz egy magas tornya, amelyben a rudak napokig különféle nemes fák hideg füstjében „fürödnek", majd speciális kamrákban „pihennek", hogy bőrükön kiütközzék és megérjen a hamuszínű „szalámi penész", aminek persze semmi köze a hamuhoz. Ugyanis míg a „nemes penész" érik, elpárolog a felesleges vízmennyiség a rudakból. Itt valahol keresendő a magyar szalámi titka! Az összes szamarak (a kétlábúak is) nyugodtak lehetnek tehát, nem fenyegeti őket veszély, hogy húsúk szalámiba kerül.

HARCOK DÉL-BUDAPESTEN 1956

Ezzel a címmel jelent meg Oltványi László (1915) szkv. főhadnagy, vegyész könyve, a Szabadságharc 25-éves évfordulójára.

A könyv személyes élmények alapján írt dokumentációs munka a Budapestért folytatott tragikus végű harcok egyik részlegéről, Dél-Budapestről. Ez a részleg felöleli Csepel szigetét, Délferencvárost, Pestszenterzsébetet, Kispestet, Soroksár-Újteleket és Soroksárt.

Oltványi Lászlót 1956 októberében Budapest XX. kerületében a Nemzetőrség főparancsnokának választották meg, így került október 24-én Dél-Budapesten az első fegyveres harcok élére. Ezeknek a harcoknak pontos és hiteles időrendbeli leírását tartalmazza ez a 231 oldalas könyv, számos térképvázlattal, amiket a szerző maga készített. A vázlatok hitelességét, a harcok hely- és időbeli rögzitését, váratlan fordulatait megerősíti azok tapasztalata, akik ezeket a drámai napokat helyszínen élték át. — A leírások frissesége, a dokumentációs anyag mellett, egyik főerőssége a könyvnek. — A világpolitikai sötét háttér állandó figyelemmel kísérése még élesebbé teszi a rész-események körvonalait. A vég közeledése november 3.-a után, majd az orosz lavina ráomlása a fővárosra és az egész országra, tesz pontot ennek a könyvnek a lapjaira is.

A könyv jó papíron, szép kiadásban kapható a szerzőnél: D-8000 München 80, Innere Wienerstr. 4. Ára: $ 10.— vagy DM 20.— és portó.

SZOMBATHELYI FERENC VISSZAEMLÉKEZÉSEI

Most jelent meg 63 oldalon Szombathelyi Ferenc vezérezredesnek az amerikai hadsereg őrizetében készült írása, amely az ő II. világháborúban játszott, sokat vitatott szerepére is fényt vet és amelyet **Dr. Gosztonyi Péter**, a Bernben élő hadtörténész bő jegyzetekkel tár az olvasó elé. Szombathelyi vezérezredes 1941 szeptembere és 1944 áprilisa között a m. kir. vezérkar főnöke volt. A könyvecske az OCCIDENTAL PRESS (Washington) kiadása. — Megrendelhető a szerző címén: Jubiläumstr. 41, CH-3006 Bern.

Előkészületben van ugyancsak Gosztonyi Péter tollából „1956 — a magyar forradalom története" című munka, amely 200 oldalon dokumentumokkal és képekkel bővítve, tárgyalja a Magyar Október eseményeit.

RÖVIDZÁRLAT MAGYARORSZÁGON

Találóbban alig lehetne jellemezni az 1943—1945-ös tragikus időszakot, mint **Ujváry Sándor** új könyvének címe. Ezekkel a naplóöredékekkel - így nevezi a szerző - végkép lezárul a „Szabálytalan életrajz" és az „Ami a szabálytalan életrajzból kimaradt" c. kiegészítés. Az egyes fejezetek címei: A fenyvesvölgyi szökevény, Táborból—táborba, Hotel Gestapo, A kistarcsai halálvonat stb. eléggé sejtetik a megpróbáltatások és szenvedések sorozatát, melyből a szerzőnek is bőven kijutott. Tizedrésze is megrendítő olvasmány lenne s a megrendítést csak fokozza, hogy a fekete betűk mögül itt-ott az iróniku humor is kivillan.

Megrendelhető: Ujváry-Griff Verlag, Titurelstr. 2. — 8000 München 81. Ára 12.— DM vagy 5.— $.

A KATALIN KÁPOLNA TITKA

(Folytatás az 5. oldalról)

utalás: a zarándoklat már említett nemzeti, ha tetszik „politikai" motiválása. Mert az akkori politikai légkörben az utolsó szavak így csengenek ki: „Járj közben — a te elnyomott hazádért és népedért!"

Az elmondottak után: lehet-e szebb és kedvesebb feladatunk, minthogy Árpádházi Szent Erzsébet halálának 750. évfordulóján az őt oly gyengéd színekkel ábrázoló festményt, példás-buzgóságú eleink nemzeti adományát, ünnepélyesen visszahelyezzük eredeti, méltó helyére, így őrizve, ápolva tovább régi hagyományainkat, amelyek bennünket Máriacellhez s a Szent Katalin kápolnához is kötnek.

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Linz: Elsőáldozók: Biró Annuska és **Fröhlich István** május 28-án a linzi Szent Antal plébániatemplomban járultak az első szentáldozáshoz; június 7-én ünnepi esemény volt Linzben a magyar misén: **Kálmán János** és **Ilona** gyermekei, **Márta** és **János,** miután példás lelkülettel vettek részt az előkészítésben, az egész családdal együtt járultak a szentségekhez.

Bérmálkozó: Biró Ferenc és Juhász Ilona fiát, **Ferencet,** június 6-án dr. Zauner Ferenc püspök úr bérmálta St. Flórián gyönyörű prépostsági templomában. A bérmaapa tisztét **Pap Ferenc** látta el.

Halálozás: Egy derék honfitársunk, **Metzger Károly,** az Úrhoz költözött.

Linz: Halálozás: Nemeskéry László, ny. k. u. k.-százados és író, életének 84-ik évében, hosszú szenvedés után, a Szent Utravalóval ellátva, 1981. augusztus 10-én visszaadta nemes lelkét Teremtőjének. — Hamvait a Farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomra. — Az „Életünk" íróját és hű barátját gyászolja benne.

RITKA TANÁRI JUBILEUM

Volt tanártársai, diákjai és nagyszámú tiszteelője június végén ünnepelték a Komáromból Innsbruckba származott gimnáziumi igazgató, R o m h á n y i Á r p á d 87. születésnapját bensőséges ünnepség keretében, az innsbrucki r. k. magyar egyházközséggel együttműködve. Romhányi igazgató az innsbrucki magyar gimnáziumot 1948-tól 1963-ig, megszüneséig vezette. Az iskola örökébe 1958-tól fokozatosan a nemzetközi hírnévre emelkedett Burg Kastl-i magyar középiskola lépett.

A ma is szívós egészségnek örvendő, szellemileg-testileg friss Romhányi igazgató, népszerűen csak „Árpád bácsi", több mint ezer magyar diákot vezetett be a kémia és matematika titkaiba, egyetemi tanulmányokra jogosító érettségi bizonyítványhoz juttatva őket, bizony nem egyszer jóindulatúan behúnyva félszemét.

BELGIUM

Brüsszel: Szabó Lajos lelkész szülei, otthon Magyarországon, május 24-én ünnepelték **házasságuk 60-ik** évfordulóját. — A szülők gyémántlakodalmához Isten bőséges áldását kívánjuk a jó szülőknek, Szabó Lajos paptestvérünknek pedig szívből gratulálunk!

NÉMETORSZÁG

München: Házasság: Dr. Wáczek István, orvos, és **Zappe Judit,** bölcsésztanhallgató, 1981. aug. 22-én a München-Daglfing-i Szent Fülöp és Jakab-templomban esküdtek örök hűséget egymásnak. — W. István kilenc évig volt a Burg Kastl-i gimnázium tanulója. — Szívből együtt örülünk velük!

Halálozás: Dr. nagybarcsai Barcsay András, nagy türelemmel viselt hosszú betegség után, 69-éves korában, 1981. aug. 16-án **Münchenben** elhunyt. — Nyugodjék az Úrban! — **Kastl gyásza: özv. Marton Alajosné** szül. **Geréby Pálma,** „hazatért". A mindenki „Pálma nénije", sok-sok Kastl-i lánynak „kismamája" és oktatója, a könyvtárnak gondos rendezője szeretettel-szeretetből, — meghalt. — A nyár elején izgalommal készült otthoni látogatásra. A magyar határon rosszul lett. A kocsi egyenesen a pécsi kórházba hajtott vele, ahol június 27-én, **„otthon",** halt meg. A debreceni köztemetőben temették. Leánya, unokái és egész Kastl gyászolják! A hazai földben nyugodjék békében!

Stuttgart: Keresztelés: Kocsis Matild Klára, K. József és Dobos Matild kislánya, június 20-án a keresztségben Isten gyermeke lett.

Házasság: Kormányos-Gera Irénke és Jürgen Gerhardt június 20-án a cleversulzbachi templomban sok hívő részvételével esküdtek egymásnak örök hűséget. A fiatal párnak sok boldogságot és Isten áldását kívánjuk!

Halálozás: A Schw.-Gmünd-i misék egyik leghívebb látogatója, **Eschrik Mária,** hosszabb betegség után visszaadta lelkét Teremtőjének 1981 május 31-én. — **Schmidt László,** 62 éves, hosszas betegség után jún. 30-án Ludwigsburgban elhunyt. — **Goussin Józsefné** szül. bükkösdi és varjusi **Králl Ilona,** — Králl Károly szkv. m. kir. főkonzul nővére — 79 éves korában jún. 6-án Schweinfurtban meghalt. — Nyugodjanak békében!

*

P. Dr. Tarnay Brunó bencés atya állandó és súlyos szívgyengesége miatt jún. 30-ával nyugdíjba vonult. Állapota az utóbbi időben annyira leromlott, hogy néha szentmiséit sem tudta megtartani időleges rosszullét miatt. Hiveit nagy szeretettel és odaadással vezette, akik önfeláldozó papjukat tisztelték benne. A Ravensburg-i lelkészség több ezer híve így elárvult. Egyelőre sem jelentkező, sem remény nem mutatkozik a lelkipásztori hely betöltésére. A legszükségesebb teendők elvégzését ideiglenesen **Fejős Ottó** stuttgarti lelkész vette át, de néhány hónap után a be nem tölthető állást az egyházmegye megszünteti. — Imádkozzunk, hogy küldjön a jó Isten valakit, aki Brunó atya nyomdokába lép!

OLASZORSZÁG

Keresztelés: Firenze: Francesconi Francesco és Drappos Erzsébet Ramóna kisfiát, **Oscárt,** ápr. 18-án, nagyszombaton keresztelték; **Trieszt: Arbore Renato** és **Csonka Veronika** kisfiát, **Riccardót,** ápr. 26-án keresztelték; **Lido di Ostia (Róma): Battaglia Fernando és Zsákonyi Zsuzsanna** kisleányát, **Dánielát,** június 20-án keresztelték. Isten áldása legyen a családokon!

SVÁJC

Genf: Születés—Keresztelés: La Roche Charlotte Kinga, LR. Vincent és Obál Kinga második gyermeke, szül. 1981 máj. 19-én, keresztelte július 18-án Frank Miklós atya. — Induló életútjára kísérje el a Jóisten áldása!

HIRDETÉSEK

Ausztriában élő, 42-éves, házias, magára és környezetére igényes, szorgalmas asszony megismerkedne intelligens, jókedélyű honfitársal. Leveleket **„Ibolya"** jeligére a Szerkesztőségbe kér.

KÉRÉS: Magyarországon élő iskolás-lányka elvesztette hallókészülékét, amit a betegsegélyzőtől kapott. Újabb készülék ára túlhaladja a szülők anyagi tehetségét. — Ha valakinek van egy hallókészüléke, amire már nincs szüksége, azt kérik, juttassa el vagy értesítse: **Szkladányi Istvánt,** Binzengrün 1, **7800 Freiburg.**

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar, Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. — Daimlerstr. 249. D-4040 Neuss. Tel.: (021 01) 54 13 17.

MINDENNEMŰ magyar-német / német-magyar f o r d í t á s t gyorsan és olcsón elvégez
WILHELM DIVY
diplomás, törvényszéki hites okiratfordító és tolmács, tanár, magyar és német főisk. végzettséggel, a magyar és német iskolarendszer alapos ismerője.
FIGYELEM! Kilenc éve szervezek privátutazás-jellegű, magas színvonalú magyarországi **társasutazásokat,** németül beszélők számára is. Kérjen prospektust! **CÍM:** Wilhelm Divy. 7990 Friedsrichshafen, Lindenstr. 50. — Tel.: 07541 / 71391.

FIGYELEM! Az októberi közös római magyar zarándoklat miatt a Mattsee-i Szt. Korona emlék avatását és a máriacelli zarándoklatot a jövő évre halasztjuk el. (Szent Korona bizottság)

Cserkészzászló a kastli dombokon

Idén is, mint annyi esztendeje már, július végén sok száz magyar cserkész érkezett a magyar gimnázium szomszédságában fekvő mennersbergi erdőbe, hogy együtt töltsön tíz vidám napot az európai cserkészkerület nagytáborában.

Zuhogó esőben kezdődött a tábor! Az első nap után már bokáig érő sarat dagasztottak a fiúk-lányok s bár mindenük átázott, a negyedik nap — amikor én oda érkeztem — egy vidám, egész nap nótázó táborra találtam. Senkit nem izgatott az eső, sár, nedves ruha. Csak annak örültek, hogy összetalálkozhattak s most együtt vannak!

> *Meleg szeretettel függj a hon nyelvén! — Tiszteld s tanuld más művelt népek nyelvét is, de soha ne feledd, miképpen idegen nyelveket tudni szép, a hazait pedig lehetségig művelni kötelesség.*
>
> *Kölcsey Ferenc*

Az ötödik nap aztán kisütött a nap, felszáradt a rét, az erdő —most láthattam csak igazán, milyen szép táborba kerültem.

Idén a nagy zeneszerzőnek százéves születése emlékére B a r t ó k B é l a N a g y t á b o r-nak nevezték el a tábort. A felirat ott díszelgett a tábor zsindelyfedeles nagykapuján is. A 12 (hat fiú- és hat leány)-altáborban korcsoportonként helyezték el a fiatalokat. Minden altábor egy olyan magyar község nevét viselte, ahol Bartók valaha gyűjtögette a magyar nép nótakincseit. A cserkészek tíz európai országból, ezenkívül az USA-ból, Kanadából, és Délamerikából jöttek erre a nagy találkozóra. Örömmel állapítottam meg, kitűnően beszélnek magyarul! A tábor egész területén csak magyar szót hallottam. Mintha egy kis Magyarországra érkeztem volna...

A táborban természetesen komoly munka is folyt: segédtiszti- és őrsvezetőképző leány- és fiú altáborok, valamint az újtípusú „magyarságismereti" tábor, ahol „magyar érettségire" készülnek azok, akik idővel cserkésztisztek szeretnének lenni.

A nagytábortól pár kilométerre fekvő Bärnhof-i cserkésztanyán 50 kiscserkész (öt éves kortól kilenc éves korig) tanyázott kitűnően képzett vezetők irányítása alatt, az „Iskola táborban" pedig azokkal találkoztam, akik alig tudnak még magyarul s szüleik nyelvtanulás céljából küldték őket a táborba. Ők a nagytábor vendégei, időnként — már csak énekgyakorlás okán is — részt vehettek a nagytábor esti tábortüzein is.

Augusztus elsején ünnepi műsor és tábortűz keretében emlékezett meg a tábor Bartók Béláról. (A tábor zenei vezetője, Konthur Marika ezúttal is remekelt!).

A német televízió és a Szabad Európa Rádió helyszíni adásban számolt be a tábor életéről. Én magam is azt hiszem, Gyurkabá, a tábor parancsnoka, ismét egy sikerekben gazdag táborral büszkélkedhet. A tábor hű tükre volt az élő és élni akaró magyar cserkészet munkájának!

Egy öregcserkész

A FORRADALOM TANÚI

cimmel a NEMZETŐR kiadásában most magyarul is megjelent az Egyesült Nemzetek Különbizottságának jelentése az 1956-os szabadságharcról. Ne mi magyarok, hanem az ENSz Közgyülése által kinevezett külföldi diplomaták írták. Ez a Jelentés eddig csak az ENSz 5 hivatalos nyelvén (angol, francia, spanyol, orosz, kínai) jelent meg, de magyarul még nem látott napvilágot.

A könyv, amely a forradalom 25. évfordulójára (Stankovich Victor fordításában) most elkészült, emléket állít egyúttal a magyarbarát dán diplomatának, Bang Jensennek is, aki a Bizottság titkára volt és megakadályozta, hogy a Bizottság által kihallgatott 110 magyar tanú neve és címe a szovjet delegáció kezébe kerüljön, — ezért életével fizetett.

A 224 oldalas könyv Albert Camus: „A magyarok vére" című megrendítő írásával és a szabadságharc képeivel zárul.

Megrendelhető a Nemzetőr címén: D-8 München 50. Ferchenbachstr. 88. Ny.–Németország. Ára postaköltséggel, fűzve 28.– DM (13.– $ US.), vászonkötésben 35.– DM (16.– $ US).

KOLOSTORI HÉTVÉGE

PIERRE-QUI-VIRE ősi bencés apátságban, Dijon közelében, a magyar Pax Romana párizsi és lyoni csoportja kolostori hétvéget rendez szept. 25. estétől 27. délutánig. Téma: „Beszélgetések a keresztény istenfogalomról". Részvételi díj: 145 frank, 12 éven aluliaknak (foglalkoztatásukról gondoskodnak) 90 frank. Jelentkezés: Michel Guyon, 74, rue Claude Bernard, F-75005 Paris, telefon: 535-39-88.

Bécsi magyar könyvesbolt

LIBRO-DISCO Tel. 0222/527315

A-1010 WIEN, DOMGASSE 8

KÖNYVAJÁNLATUNK:

	ÖS
Gastronomischer Reiseführer (Budapest vendéglőinek igényes felsorolása és bemutatása)	60.—
Perneczky, G.: Munkácsy (A nagy magyar festő életművének fontosabb képei, és rövid ismertető)	180.—
Pest-Buda / Anno 1838 (Tizennégy színes litográfia Vasquez Károly sorozatából)	160.—
Rohonyi, K.-Marót, M.: Budapest (Utikalauz 22 térképrészlettel és 31 fotóval)	95.—
Sikota, F.: Herend porcelánművészete (Az elmúlt másfél évszázad krónikája)	364.—
Székely, A.: Illustrierte Kulturgeschichte Ungarns (A honfoglalástól napjainkig)	180.—
Ungarn — Ein grosser Reiseführer (Részletes utikalauz sok térképrészlettel és fotóval)	150.—

LEMEZAJÁNLATUNK:

H-534 — Solti K., Szalai L., Boros J. énekel, Magyari I. és zenekara játszik. (Cserfaerdő újra zöldül, Ezüst nyárfa, Minek turbékoltak, Hull az eső stb.)	142.—
H-541 — Komlós Vilmos, Herczeg HACSEK ÉS SAJÓ előadásának jubileumi műsora	142.—
H-546. SÁRBOGÁRD-DOMBÓVÁR, Kalmár Pál énekel, Magyary I. és zenekara játszik. (Krasznahorka büszke vára, Sárbogárd-Dombóvár, Félre állok az utadból stb.)	142.—
T-340. ÉDES HAZÁNK (Székely himnusz, Átmentem a Királyhágón, Nagybercsényi Miklós, Te vagy a legény Tyukodi...)	142.—
T-341. CSAK EGY NAP A VILÁG (Álmodó Tiszapart, Minden elmúlik egyszer, Jóska lelkem, Ma este indulunk a frontra stb.)	142.—

KÉRJE DÍJTALAN ÁRJEGYZÉKÜNKET!

Könyvek, lemezek szállítása a világ minden tájára.

Üzletünk minden nap 10—18 óráig nyitva tart.

FELVÉTELI JELENTKEZÉS KASTLBA

A Müncheni Magyar Iskolabizottság és a kastli Magyar Gimnázium Igazgatósága közleménye a tanulók felvételi jelentkezésére Burg Kastlban az 1981. szeptember 7-én kezdődő új iskolaévre.

Beiratkozás: a németországi Magyar Gimnáziumban megkezdődtek a beiratkozások. Szeretettel várunk minden olyan tanulni vágyó magyar gyermeket, aki az elemi iskola 4. osztályát sikeresen elvégezte. (Megfelelő bizonyítvánnyal a felsőbb osztályokba is veszünk fel tanulókat.)

Oktatás: az iskola, mint ismeretes, a Német Szövetségi Köztársaságban rendszeresített szakosítások szerint 9 esztendős oktatás után minden egyetemre jogosító érettségi bizonyítványt ad. A tanítás magyar és német nyelven folyik.

Nevelés: a kötelező tananyag oktatásán kívül tanáraink és nevelőink legszentebb célja: a keresztény vallás-erkölcsi alap megszilárdítása, nemzeti hagyományaink ápolása, kulturánk és az igaz magyar történelem megismertetése tanulóinkkal. Édes anyanyelvünk tökéletes elsajátítása mellett történelmi küldetésünk tudatosítása a reánk bízott gyermekekben elengedhetetlen nevelési elv iskolánkban.

A szabadidő tervszerű és hasznosan történő kihasználására szintén nagy gondot fordítunk. A most lezárult iskolai évben igéretes eredményeket mutattak fel a jól bevált szakköreink. Ezek és a rendezvényeink (múzeumok, koncertek és színházi előadások látogatása) nemcsak szórakozást, hanem szellemi táplálékot is nyújtanak a művelődni vágyó fiatalságnak. A fúrni-faragni, barkácsolni kedvelő tanulóknak e célra brendezett helyiségek állnak rendelkezésre.

Egészségügyi ellátásukat és betegbiztosításukat mind az oktatási, mind pedig az internátusi és szabad idejük alatt az itteni törvényeknek megfelelően pontosan szabályoztuk. Az Intézet szerződéses magyar orvosa hetenként kétszer rendel az iskolában, az ott célszerűen berendezett egészségügyi fogadószobájában.

Elhelyezés: Örömmel közölhetjük, hogy növendékeink elhelyezésének érezhető feljavítása a küszöbön áll. Pünkösd óta folynak az ún. pótépületünk építkezési munkálatai. Annak elkészülte után (átadása 1982. őszén történik meg) összesen 22 (hálóterem, tanterem, napközi otthonok, gyakorló, tanári és nevelői) további helység áll rendelkezésünkre. Ez a pótépület összesen 2,100.000.– DM-ba fog kerülni, amelyhez a szabadvilági magyarságnak 520.000 DM-et kell összegyűjtenie és négy egyenlő részletben rendelkezésre bocsátania.

Anyagiak: A beiratkozási díj (egyszeri) DM 90.—; az iskolai díjak havi DM 80-at tesznek ki, amelyet 12 hónapon át kell fizetni; az internátusi díjak havi kimérete DM 300.–, amelyet 10 hónapon át kell megtéríteni. — A beiratkozáskor ezek szerint befizetendő összeg DM 250.— (két havi tandíj és a beiratkozási díj). — Az internátusi díjakat havonta kell befizetni. Többgyermekes vagy anyagi nehézségekkel küzdő cslaádok kedvezményben részesülhetnek. A Németország területén élő szülők gyermekei állami ösztöndíjat (Bafög) kapnak, ha anyagi és családi körülményeiket figyelembe véve erre jogosultak.

Jelentkezések: Magyarul nem tudó gyermekek felvétele nem ütközik akadályba. Anyanyelvünket kevésbé beszélő fiú új növendékeink számára külön nyelvkurzusokat tartunk. Miután már sok tanuló jelentkezett felvételre, ajánlatos, hogy a kedves szülők minél hamarabb adják be kérelmüket, mert kevés hely áll rendelkezésünkre. A jelentkezéseket kérjük a következő címre küldeni: Ungarisches Gymnasium, D-8455 Kastl über Amberg, West Germany.

Az Iskolabizottság Elnöksége:
Katona Sándor másodelnök — **Valentiny Géza** elnök

A Magyar Gimnázium Igazgatósága:
StD. M. J. Edsperger a távozó igazgató — **P. Dr. Major Márk** az új igazgató

KÉRDEZZEN — FELELEK

Azonnali hatállyal küldhet a nagy Quelle Katalógusból ajándékot **Magyarországra** vagy **Erdélybe.** A vámmal járó adminisztrációt, valamint a pontos leszállítást a „QUELLE INTERNATIONAL UNGARN SERVICE" garantálja. Felvilágosítást minden időben ad:
TH. PAPA Vertreterin der QUELLE INTERNATIONAL 7032 Sindelfingen, Maichinger Str. 16. Tel:. 07031 — 801568.

Magyar könyvekben, hanglemezekben a legnagyobb választék:
MUSICA HUNGARICA cégnél
Rühmanstr. 4 - 8000 München 40.

	DM
Csonka Emil: A Forradalom oknyomozó története	40.—
Kádár Gyula: A Ludovikától Soponkőhidáig	27.—
Bibó István: Harmadik út (Nyomás alatt van, előjegyezhető) kb.	60.—
Kopácsi Sándor: Az 1956os forradalom és a Nagy Imre per	14.—
Oltványi L.: Harcok Dél-Budapesten 1956	22.—
Habsburg Ottó: Jalta és ami utána következett	27.—
Szolzsenyicin: Gulag szigetcs. I-II. à	32.—
Moldova: A szent tehén	22.—
Mécs László: Aranynyapju	30.—
Faludy Gy.: Összegyűjtött versei 635 o.	47.—
Zilahy Lajos: Két fogoly	30.—
Halá'os tavasz, Szépapám szerelme	24.—
Dumas: Monte Christo grófja I-III.	55.—
Sienkiewicz: Quo Vadis	32.—
David Irving: Aufstand in Ungarn	43.—
Claire Kenneth könyvei nagy választékban: Éjszaka Kairoban, Randevu Rómában, Holdfény Hawaiiban, Május Manhattanben. Neonfény, à	27.—
Apon 2755 30 cm. hanglemez DM	21.—

Ott ahol zúg az a . . ., Székely Himnusz, Kis lak áll a nagy Duna, Krasznahorka, A csitári hegyek, stb. dalok, Vayda János énekel. Kiváló felvétel.

DM 30.— a'uli rendelésnél, némi postaköltséget az összeghez számolva, kérjük a könyv árát előre befizetni.

Rendelést telefonon is felveszünk:
Telefon (089) 30-50-43

„TÉTÉNY" Ungarische Spezialitäten
Inh.: O. BAYER
Kreitmayerstr. 26 - D-8000 München 2
Telefon (089) 19-63-93

	DM
Alföldi Olaszrizling	5.10
Alföldi Kékfrankos	5.10
Abasári Rizling	6.15
Debrői Hárslevelű	6.15
Badacsonyi Kéknyelű	6.50
Badacsonyi Szürkebarát	6.60
Soproni Kékfrankos	6.40
Domoszlói Muskotály	6.50
Domoszlói Tramini	6.90
Badacsonyi Tramini	6.90
Villányi Burgundi	6.60
Hajósi Cabernet	6.50
Tokaji Aszú 4 puttonyos	13.50
Tokaji Aszú 3 puttonyos	11.50
Kecskeméti Barackpálinka	25.—
Hasas Barackpálinka	23.—
Cseresznyepálinka	23.—
Szilvapálinka	21.—
Hubertus	18.50
Kósher szilvapálinka	29.—
Beverage Bitters (Unic.) 1 lit.	28.—
Beverage Bitters (Unic.)	14.50
Szalámi (Pick) 1 kg.	22.50
Csabai 1 kg.	20.50
Gyulai 1 kg.	18.50
Süli Debreceni 1 kg.	14.—
Süli Kolbász 1 kg.	15.—
Házi Kolbász 1 kg.	17.50
Tarhonya ½ kg.	2.90
Nagykockatészta ½ kg.	3.20
Lebbencs ½ kg.	3.20
Kiskocka, cérnametélt 100 gr.	—.75
Paprika káposztával 820 gr.	4.20
Bogyoszlói paprika (erős) 820 gr.	3.90
Hegyes paprika (nem csipős) 820 gr.	4.20
Hegyes paprika (csípős) 820 gr.	4.20
Disznósajt (téli időszakban) 1 kg.	12.—
Császárkörte	18.50
Vilmos Körtepálinka	23.50

Üvegárút is szállítunk!

Németországban élő, házias, csendet szerető, csinosnak mondott magyar nő megismerkedne hozzáillő, nemdohányzó, káros szenvedélyektől mentes magyar férfival. — Fényképes levelet „Várok Rád" jeligére a Szerkesztőségbe kér.

Németországban élő 29-éves magyar nő kislányával szeretne **Ausztráliába** kivándorolni. – Ki tud segíteni? – Válaszokat „Remény" jeligére a Szerkesztőségbe kérek.

KERESÉS

Kétségbeesett 83-éves erdélyi édesanya keresi egyetlen fiát, **Nagyfalusi** János Istvánt, szül. 1919-ben **Marosvásárhelyen.** Kilenc évet szolgált az Idegenlégióban, 1964-ben leszerelt. 1953-ban elvette **Sikora** Viktóriát, 1954-ben fiúk (György) **Selif**-ben született. – Kérjük, ha valaki tud róla, értesítse a Szerkesztőséget.

RUPP LÁSZLÓ hites törvényszéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. — Postfach 162, D-8000 München 1 - Telefon (089) 3 00 21 62

Sebő gépjárművezető iskola
Birkacher Str. 7. Tel.: (0711) 47 54 44
7302 Ostfildern 4 Kemnat
Magyar nyelvű kiképzés
minden gépjármű-kategóriában
Bentlakásos tanfolyamok
NSZK-ban lakók részére magyar nyelven való vizsgáztatás.

BÉCS és KÖRNYÉKE
figyelem!
ZONGORAHANGOLÁS
jutányos áron
SZAKBECSLÉS
díjtalanul!
Telefon: (0222) 3 5 7 4 4 4 2

MÉG KAPHATÓ
Juhász László
MAGYAROK AZ ÚJVILÁGBAN
című új könyve, amely az első világjáró ősünktől a századforduló kivándorlási hullámig követi az amerikai magyar nyomokat.
Ára: 15.— DM, 100.— öSch, 7.— $.
Megrendelhető: Dr. Juhász, Bülowstr. 10/1 D-8000 München 80
A szerző két korábbi könyve: „Bécs magyar emlékei" és „Burgenland"
ELFOGYOTT

BÉCS legszebb kerületében, Döblingben 3 szobás (82 m²), balkonos, etázsfűtéses, azonnal beköltözhető **öröklakás** 170.000 DM-ért eladó. Telefon tájékoztatós: München 98-45-21.

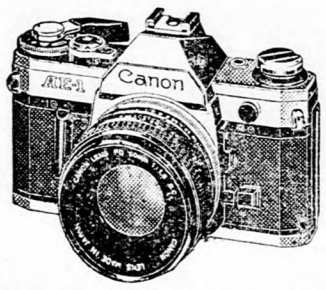

CANON — MINOLTA — TOKINA
LERAKAT

FOTO DOBOS
8000 MÜNCHEN 2 RINDERMARKT 16 TELEFON 089/24 08 52
74 éves cég! Győr — München!

ÉLETÜNK
Szerkesztőség és Kiadóhivatal
8000 München 81, Oberföhringerstr. 40
Telefon: (089) 98 26 37.
Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főlelkészség.
Felelős szerkesztő:
Dr. Harangozó Ferenc,
Seelsorger.
*
Redaktion und Herausgeber:
die Ungarische Oberseelsorge,
8000 München 81. Oberföhringerstr. 40. Telefon: (089) 98 26 38.
Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.
Abonnement: DM 15.– pro Jahr und Exemplar; nach Übersee DM 25.–
ELŐFIZETÉS:
Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és ő náluk is kell előfizetni!
Tengeren túlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a Kiadóhivatal küldi az újságot.
Egyes szám ára egy évre 15.– DM, vagy ennek megfelelő valuta.
Tengeren túlra légipostával 25.– DM.
Lapzárta: a hónap 18-án. – Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.
Postscheckkonto: Nr. 606 50-803, Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto: München.
Bankkonto: Bayer. Vereinsbank, Nr. 145857, Kat. Ung. Seelsorge „Életünk"
Druck: Danubia-Druckerei, Ferchenbachstr. 88. - 8 München 50.

M. SZERDAY
METROPOLITAN VERLAG
Teichweg 16
CH-4142 Münchenstein/Schweiz
Telefon: (061) 46-59-02

Könyv — hanglemez — ajánlata

	Sfr
Heym Stefan: Keresztesvitézek I-II.	21.—
Gonda - Niderhauser: A Habsburgok	21.—
Moldova: A Szent Imre induló + Elhúzódó szűzesség	20.—
Vas Zoltán: Viszontagságos életem	14.—
Ignácz Rózsa: Hazájából kirekesztve	12.—
Szerb Antal: A varázsló eltöri pálcáját	13.—
Szerb A.: Gondolatok a könyvtárban	29.—
Barát Endre: Boszorkánytánc	18.—
Bernáth A.: Így éltünk Pannóniában	12.—
Benedek Elek: Nagy magyarok élete	16.—
Békés I.: Napjaink szállóigéi I.-II.	41.—
Csokonai Vitéz Mihály: — Poétai munkái I.-VII.	65.—
Bókay János: Egy rózsaszál szebben beszél . . .	12.—
Boros J.: Vendégségben őseinknél	31.—
Boccaccio: Dekameron I.-II.	39.—
Berkesi András: Hűség	13.—
Berkesi A.: Ha az igazságra esküdtél	22.—
Cseres Tibor: Én, Kossuth Lajos	16.—
Dávid A.: Erdély nagy romlása I.-III.	35.—
Dümmerth: Az Árpádok nyomában	18.—
Dumas: Monte Christó grófja I.-III.	57.—
Dumas: Egy orvos feljegyzései I.-IV.	40.—
Krúdy Gyula: Tisza fia	16.—
Krúdy Gyula: Utazások a vörös postakocsin	28.—
Erdődy Jáénos: A Szent Sátán	18.—
Erdődy János: Énekes az országúton	16.—
Fekete István: Téli berek	7.—
Fekete István: Ballagó idő	9.—
Radnóti Miklós Művei	16.—
Vörösmarty Mihály összes költeményei I.-II.	23.—

A nyugati világ legbőségesebb könyvválasztéka! Új és antikvár könyv-ritkaságok! Lemezek és teljes operafelvételek.
Kérje katalógusunkat!

A NUMISMATICA HUNGARICA KÜLÖNKIADÁSA:
II. JÁNOS PÁL-EMLÉKÉREM

a pápa nyugatnémetországi látogatásának megörökítésére.
Tervezte és kivitelezte:
HERWIG OTTÓ
Átmérője: 38 mm.
Megrendelhető:
Numismatica Hungarica
Postfach 730302.
D-6000 Frankfurt 73.

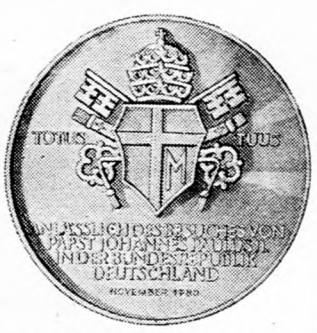

A modern éremkészítés gyári technikájával szemben minden egyes darab kézi előállítású, művészi munka. Bronz-érem: 35.– DM (kb. 24 gr.) — Ezüst-érem: 125.– DM (kb. 24 gr.) – Arany-érem: 2200.— DM (kb. 31 gr.).

34566/2

"É L E T Ü N K"

bécsi melléklete - 1981 szeptember

K r ó n i k a

Augusztus 15-én, Szüz Mária mennybemenetelének ünnepén egyházközségünk ebben az évben is megrendezte zarándok útját Deutsch-Altenburba. Sokan jöttek el a hivó szóra. Egyházközségünk méltóan képviselte magát a Szent István által alapított ösi kegytemplom hivöi elött. A város plébánosa szeretettel üdvözölte a szétélyben helyet foglalt magyarokat, akiknek a németnyelvü szentbeszéd után P.Dr.Radnai Tibor a magyar egyházközség és a zarándoklat vezetöje magyarul prédikált. A Himnusz eléneklése után a szentmise végén a zarándoklat tagjai leróták kegyeletüket a magyar szabadságért hösi halált haltaknak a templom melletti jelképes és a Deutsch-Altenburgiak által sok szeretettel rendbehozott és diszessé alakított sirjánál, melynek közepén szines kövekböl kirakták a régi magyar cimert is.

A Kur-Hotel árnyas kertjében elfogyasztott ebéd után a zarándoklat kirándulássá változott át azzal a szándékkal, hogy a résztvevök a Marchfeld-i (Morvamezei) kastélyokat tekintsék meg. Elsönek Petronell hatalmas renaissance kastélyát látogatták meg.A palotának is beillö kastély a a Traun grófi család tulajdonát képezi. Nagyrészét a család múzeum céljaira engedte át.

Petronellböl busszal felmentünk a Hainburg melletti Braunsbergre, ahonnan nagyszerü kilátás nyilt Pozsonyra, a Morvamezöre, a Morva és a Duna találkozására és Dévényre. A kilátást a résztvevök többsége a kirándulás fénypontjának tekintette. Azután átkeltünk a Dunán, hogy megtekintsük Eckartsau kastélyát, melyben az utolsó megkoronázott magyar király, IV. Károly volt internálva Magyarországra való visszatérésének kisérlete után.

Az áradás utáni Duna felöl azonban nagymennyiségü szunyograjon támadása elöl mindenki vad futásban keresett menedéket, - szégyen a futás, de hasznos - és igy a parkban nem lehetett megvárni a délután 4 órát, amikor vezetéssel a kastély belsejét is meglehetett volna tekinteni.

A harmadik és utolsó program (mert ez a nap volt a nyár megmelegebb napja és igy a további terveket az irdatlan höségre való tekintettel el kellett ejteni) a hires Marchegg-i barokkastély megtekintése volt. Ez a Pálffyak egykori kastélya, mely ma egy igen érdekes vadászati kiállitásnak ad helyet.

Augusztus 2o-án, Szent István ünnepét, a bécsi magyarság a Singerstr. -i templomban celebrált misével ünnepelte meg. A templomot az ünneplök bár méltóan megtöltötték, de nem mondhatjuk, hogy zsufolásig. Még néhány évvel ezelött az itt élö magyarság csaknem minden rétege jóval nagyobb számban vett részt a Szent István napi ünnepi szentmisén. Nagyon szomorú volna, ha ezt a részvételt honfitársaink magyarság-tudata elcsekélyesedésének, szándékos gyökertelenné válni akarásának kellene betudnunk. Ezt nem akarjuk hinni. Inkább azt tételezzük fel, hogy ennek oka a szabadságoknak mindinkább augusztusra való áttétele, vagy elhuzódása volt...

Fötisztelendö Dr. Soltész Elemér pappászentelésének 4o éves jubileumát ünnepelte a Barmherzigen Brüder bécsi templomában szeptember 6-án. A németnyelvü hálaadó istentiszteletnek magyar jelleget adott az ünnepi szónok, fötisztelendö DrTóth Józsefnek - a bécsi érseki szeminárium régensének - ünnepi szentbeszéde, valamint a magyar egyházközség "Liszt Ferenc" énekkarának közremüködése. A Mindenható adjon az ünnepeltnek

még számos esztendöt áldásos, lelketmentö munkájának folytatásához.

Padányi Erzsébet, cserkészcsapataink parancsnoka sûlyos betegségéböl felépülve, orvosi rendeletre csak október közepén veheti fel újra a munkát. Felelösségteljes munkájához szivböl kivánunk teljes gyógyulást.

A cserkész- és üdülési programjaink az ö betegsége miatt maradtak el.

E g y é b k ö z l e m é n y e k

Iskolakezdés. Szeptember hónap nemcsak a nyári meleg napok megszüntét, a reggelenkénti halvány ködök felszállását, fáink és bokraink szép zöld lombjainak lassú, de feltartózhatatlan hullását jelenti, hanem a munka újrakezdését is a munkahelyen és gyermekeink részére az iskolában.

"Non scolae sed vitae discimus" - mondjuk most fiainknak és leányainknak a régi rómaiak után, mert így igaz: nem az iskolának, magunknak az életnek tanulunk.

Érdemes-e korunkban - melyben atomtöltetü rakéták ezrei néznek egymással farkasszemet, melyet gazdasági válságok, földalatti aknamunkák, szellemi értékrombolások, terror- és rablótámadások tesznek bizonytalanná - tanulni, tudásra szert tenni, jellemet szilárdítani?

Feltétlenül. Mert a tudás horgony, mellyel az élet hajóját viharban is ki lehet kötni, a tudás hatalom, bármiképpen is alakuljon sorsunk. Erös jellemekre és szilárd egyéniségekre meg éppen nagyobb szükség van nyugtalan idökben, mint jól elrendezett és kiegyensûlyozott korokban.

Fiatalságunk szülöinek példáján láthatta, hogy mindent el lehetett veszíteni, még a hazát is, de a tudást nem. Azzal bárhol a nagyvilágban ûj életet lehetett kezdeni. Ifjúságunk induljon neki az ûj iskolaévnek Istenben való bizalommal és azzal a szilárd meggyözödéssel, hogy szorgalma, fegyelme és eröfeszítése nem lesznek hiábavalók.

Mariazellbe az országos magyar zarándoklatra (szept.19-2o) szombaton, szeptember 19-én 9.3o-kor indul a bécsi autóbusz a kapucinus templomtól: Wien I., Neuermarkt. Még van néhány hely. Autóbuszdij: 16o.- S. Szállásról gondoskodtunk a Hotel "Andreas Hofer"-ban. Szállás reggelivel 15o.- S. Félpensio 22o.- S. Visszaérkezés vasárnap 19 óra körül. Jelentkezni lehet: Wien I., Stephansplatz 5/3/2, szept.14-ig.T.:52 oo222.

Október 23. - 25 év. Az 1956-os magyar szabadságharc, melyröl Habsburg Ottó Dr. legutóbb azt irta, hogy 1956-ban a világtörténelem nagy klasszikus szabadságharcainak egyike játszodott le visszavonhatatlan történelmi következményekkel - 25 éves évfordulóját a bécsi magyarság valamennyi egyesület és szervezet közös rendezésében az Europa-Club helységében október 23-án pénteken 19.3o órakor ünnepli meg Wien I., Annagasse 2o). Megelözöen, 18 órakor a Heldenplatz-on a szabadságért hösi halált haltak diszsirboltjában koszorúletételre kerül sor. A megemlékezés ünnepi szónoka Dr.Varga László, az Amerikai Egyesült Államokban élö, volt magyar országgyülési képviselö, az 1948-ban eröszakkal feloszlatott Demokrata Néppárt vezetöségének tagja. Dr.Varga ez idö szerint a Szabad Magyarok Jogászszövetségének elnöke.

A szabadságharcban életüket áldozott magyar hösökért a Singerstr.-i templomban november 4-ének szomorú napján 18.3o órakor tartunk gyászistentiszteletet.

A németnyelvtanfolyam megkezdödött a Szent István Otthonban, Döblerg.2. A jelentkezök nagy száma miatt két részre osztjuk a tanfolyamot: a kezdök részére minden pénteken 16 órakor, a haladók részére 18 órakor kezdödik az oktatás.

IME. A szokásos engesztelö imaóránkat okt.1-én tartjuk 18.3o órakor a Singerstrasse-i templomunkban.

Az európai magyar lelkészek évi lelkipásztori konferenciájukat szeptember 15-18-ig tartják.

Ausländersonntag. Külföldiek közös vasárnapja istentisztelettel és rendezvényekkel Schwechatban, szeptember 27-én.

Ünnepi szentmise 11.3o órakor a plébánia templomelötti téren.

15 órakor Folklore, népies szórakoztató program,

17.3o órakor Akademia.

Liszt Ferenc énekkarunk is szerepel; cserkészeink azonban Padányi Erzsébet betegsége miatt aligha tudnak fellépni.

Az "EUROPA CLUB" programjából: Wien I., Annagasse 2o.

Sept. 24-én csütörtökön 19.3o órakor
Mózsi Ferenc Chicago-i magyar költö verseiböl ad elö.

Okt. 1-én csütörtökön 19.3o órakor
Csáky Móricz gróf "Hungarus, vagy magyar?" cimen a XIX. századbeli magyar nemzeti ideológia kialakulásáról tart elöadást.

S z e n t I s t v á n O t t h o n : 7., Döblergasse 2/I/3o b.

Minden vasárnap délután 16 órától játékdélután és könyvtár.

A Mariazell-i És Róma-i zarándokatra való tekinettel az elöadások októberben kezdödnek.

A n y a k ö n y v i h i r e i n k

Az ujjászületés szentségében részesült:

KURAI SZILVIA, Kurai Tibor és Boic Ljubica leánya, 1981 szeptember 12. Bécsben.

Az Úr szine elött örök hüséget fogadott egymásnak:

RENDI LÁSZLÓ és HORVÁTH ANDREA, 1981 augusztus 26. Gumpoldskirchenben.

Az Úr áldása kisérje az újszülöttet és az új házasokat!

Az örök hazába költöztek:

JANOSSY ÁRPÁDNÉ, szül.: Boross Klára, 1981 május 23-án Bécsben.

VARJÚ MONIKA, 1981 augusztus 15. 15 éves korában tragikus autóbaleset áldozata lett Bécsben.

SZABÓ ERZSÉBET, 1981 július 26. Gainfarnban. Az elhunytban Hochbaum Enikö, a cserkészszülöi munkaközösség vezetöje, édesanyját gyászolja.

CSÁKY MIKLÓS gróf, 74 éves, Bécsben, 1981 szept.1o.-én hosszú szenvedés után, a betegek szentségével megerösítve. Gyászmise szept.21-én 18 órakor a Singerstrasseban.

Az Úr jutalmazza meg öket az örök boldogsággal!

M a g y a r s z e n t m i s é k Bécsben vasár- s ünnepnap:

I.	Singerstr. 7.	P.Dr.Radnai Tibor	11 h
II.	Mexicoplatz 12.	Msgr.Dr.Gianone Egon	
		október 9-töl	9 h
XI.	Kaiserebersdorf	vendégpap	11 h
Traiskirchen, tábor		P.Szollár Lajos	9.3o h
Traiskirchen, a hó elsö vas.pléb.templ.-P.Szollár			1o h
Mödling, minden szombaton és ünnep elötti napon-P. Szollár Lajos			17 h

M a g y a r g y ó n t a t á s

Minden magyar istentisztelet elött; továbbá

a Stephansdomban minden szombaton, valamint a hó elsö péntekén és elötte való csütörtökön 17.3o h-tól-18.3o h-ig.Föt.Dr.Demel I.

A Kapuzinerkircheban (Wien I.,Neuermarkt) 7-8 h-ig naponta és pénteken 14.3o h-tól - 18.3o h-ig. P.Dr.Radnai Tibor.

.....

Komoly lépés Európa egysége felé.

Az európai útlevél.

Végre! Megszületik a közös európai útlevél. A Tizek külügyminiszterei megegyeztek, s az Európai Közösség Végrehajtóbizottsága meghozta a döntést: a Közösség minden állampolgára legkésöbb 1985-ig egységes útlevél birtokában lesz.
Nagy politikailag szimbolikus lépés ez, jelzi a közös vágyat, az Egyesült Európát. A jövöben nem francia, német, angol, olasz útlevéllel érkezik az európai polgár Amerikába, vagy a Fokföldre, hanem az e u r ó p a i passzussal. A strassburgi Európa-parlamentben a javaslat beterjesztöje Dr. H a b s b u r g O t t ó.

.....

Carmen Bernos de Gasztold:

Imák a bárkából.

Az öreg ló imája

Nézd Uram
ruhám cafatokban lóg,
akár egy elhasznált, ósdi
rongydarab!
Minden örömöm odaadtam
és utolsó csöpp eröm is
fölhasználtam.
Magamnak semmit sem
tartogattam.
És most szerencsétlen fejem
együtt busul árva szivemmel!
Istenem,
Elötted állok mereven,
dagadt lábamon.
Immár hasznavehetetlen
szolgád vagyok!
Oh, adjon nekem könnyü halált a Te jóságod!

Für den Inhalt
verantwortlich:
P.Dr.Radnai T.
I.Stephanspl.5.